

Intenzita zadržení podezřelého pracovníkem PKB

The intensity of suspect restraint by worker of commercial security industry

Michal Šustek

Bakalářská práce
2012



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michal ŠUSTEK**
Osobní číslo: **A09270**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Intenzita zadržení podezřelého pracovníkem
průmyslu komerční bezpečnosti**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s problematikou zadržení podezřelého pracovníkem průmyslu komerční bezpečnosti z hlediska intenzity.
2. Specifikujte profesní, společenské a právní okolnosti zadržení podezřelého v rámci průmyslu komerční bezpečnosti.
3. Analyzujte základní varianty zadržení z hlediska intenzity.
4. Definujte a zdůvodněte postupy zadržení podezřelého z hlediska intenzity.
5. Zpracujte orientační metodickou pomůcku pro správnou volbu intenzity zadržení podezřelého pracovníkem průmyslu komerční bezpečnosti.
6. Pomůcku zpracujte schématicky, včetně využití dostatku názorného materiálu.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. SÝKORA, Miloslav. Psychologie ve služební činnosti strážníka obecní (městské) policie a strážného civilní bezpečnostní služby. Vyd. 1. Ilustrace R Hrubý. Praha: Armex, 1997, 70 s. ISBN 80-902-2833-X.
2. NÁCHODSKÝ, Zdeněk. Nebojte se bránit. Vyd. 1. Praha: Armex, 2006, 336 s. ISBN 80-867-9543-8.
3. NOVOTNÝ, František. Právo na sebeobranu. Vyd. 1. Praha: LexisNexis CZ, 2006, 114 s. Knihovnička LexisNexis. ISBN 80-869-2010-0.
4. FIRST, Robert a Aleš BLAHUT. Sebeobrané modelové situace. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 1998, 78 s. ISBN 80-859-8188-2
5. NÁCHODSKÝ, Zdeněk. Učebnice sebeobrany pro každého. Vyd. 1. Ilustrace Michael Sedláček. Praha: Victory, 1992, 358 s. ISBN 80-855-2301-9.
6. MALÁNÍK, Zdeněk. Přednášky z předmětu Speciální tělesná příprava. 2000 - 2011

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zdeněk Malánik

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

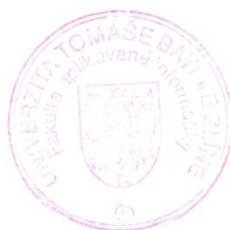
24. února 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

25. května 2012

Ve Zlíně dne 24. února 2012


prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan



L.S.


doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

V práci si přiblížíme právní prostředí a jednotlivé okolnosti, které se úzce dotýkají problematiky zadržení. V další stati bakalářské práce se podíváme na jednotlivé techniky zadržení a zneškodnění útoků. U všech těchto technik si specifikujeme, jak jsou vlastně intenzivní. A upřesníme si některé vlivy z hlediska psychologie a individuality člověka.

V praktické části si přiblížíme výsledky vlastního šetření formou polootevřené ankety pro pracovníky PKB a nastíníme si metodickou pomůcku pro správnou volbu intenzity zadržení, použití samotných technik, verbální a nonverbální komunikace.

Klíčová slova: Zadržení, pracovník, PKB, profesní, obrana, sebeobrana

ABSTRACT

My essay deals with legal surroundings and circumstances which are closely connected with the issues of apprehension. I would like to talk about techniques of apprehension and disabling attacks In other part of my essay. The intensity of those techniques will be specified and also their influence on human's psychology.

The practical section describes results of my own research, which was performed in form of semi-opened survey among PKB workers. I would like to mention methodical aid, which helps us to find the best way how to apprehend somebody, how to use the techniques themselves and how to use verbal and nonverbal communication.

Key words: apprehension, worker, CSI, professional, defence, self-defence

Tímto bych chtěl poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Zdeňku Maláníkovi za vedení, podmětné rady a čas, který mi věnoval. Dále bych chtěl poděkovat svým přátelům a spolužákům za konstruktivní kritiku a diskuze k problematice a samozřejmě své rodině za podporu při zpracovávání bakalářské práce a v průběhu samotného studia.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis bakaláře

Obsah

ÚVOD.....	9
I. TEORETICKÁ ČÁST	11
1. PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A TERMINOLOGIE PROFESNÍ OBRANY	12
1.1 KRAJNÍ NOUZE §28 TRESTNÍHO ZÁKONÍKU	12
1.2 NUTNÁ OBRANA §29 TRESTNÍHO ZÁKONÍKU	13
1.3 SROVNÁNÍ INSTITUCE NO A KN.....	15
1.4 ZADRŽENÍ OSOBY PODEZŘELÉ §76 TRESTNÍHO ŘÁDU ODSŤ. 2.....	16
2. PROFESNÍ, SPOLEČENSKÉ A PRÁVNÍ OKOLNOSTI ZADRŽENÍ	21
2.1 PROSTŘEDÍ.....	21
2.2 SVĚDCI.....	22
2.3 MANAGEMENT.....	23
2.4 KAMERY.....	23
2.5 MEDIA	24
3. POSTUPY ZADRŽENÍ A ZNEŠKODNĚNÍ ÚTOKU	26
3.1 METODY ZADRŽENÍ Z HLEDISKA INTENZITY	26
3.1.1 ZADRŽENÝ SPOLUPRACUJE.....	26
3.1.2 ZADRŽENÝ NESPOLUPRACUJE, ALE NEÚTOČÍ.....	27
3.1.3 ZADRŽENÝ NESPOLUPRACUJE A ÚTOČÍ.....	30
3.2 ÚTOK A OBRANA	31
3.2.1 KOPY.....	32
3.2.2 ÚDERY	33
3.2.3 STRŽENÍ	36
3.2.4 UCHOPENÍ	36
3.3 ZADRŽENÍ OZBROJENÉHO Z HLEDISKA INTENZITY.....	45
3.3.1 NŮŽ.....	46
3.3.2 OBUŠEK.....	47
3.3.3 BOXER.....	49
3.3.4 JINÉ ZBRANĚ.....	49
3.4 POUŽITÉ PROSTŘEDKY	50
3.4.1 POUTA.....	50
3.4.2 TELESKOPICKÝ OBUŠEK	53
3.4.3 ELEKTRICKÝ PARALYZÉR	54
3.4.4 OBRANNÝ SPREJ	54
3.5 REAKCE NA CHOVÁNÍ ZADRŽENÉHO	54
4. LIDSKÉ ASPEKTY	57
4.1 PSYCHOLOGICKÉ VLIVY NA PROCES ZADRŽENÍ A SITUACI PROFESNÍ OBRANY	57
4.2 VERBÁLNÍ KOMUNIKACE SE ZADRŽENÝM.....	60
4.3 NONVERBÁLNÍ KOMUNIKACE SE ZADRŽENÝM.....	60
II. PRAKTICKÁ ČÁST	63

5. VLASTNÍ ŠETŘENÍ.....	64
5.1 OTÁZKA Č. 1.....	64
5.2 OTÁZKA Č. 2.....	64
5.3 OTÁZKA Č. 3.....	65
5.4 OTÁZKA Č. 4.....	66
5.5 OTÁZKA Č. 5.....	66
5.6 OTÁZKA Č. 6.....	67
5.7 OTÁZKA Č. 7.....	68
5.8 OTÁZKA Č. 8.....	68
5.9 OTÁZKA Č. 9.....	69
5.10 OTÁZKA Č. 10.....	70
5.11 OTÁZKA Č. 11.....	70
6. METODICKÁ POMŮCKA	72
6.1 MODELOVÁ SITUACE PRO POZICI HLÍDAČE.....	72
6.1.1 MOŽNOST 1: ZADRŽENÝ SPOLUPRACUJE.	72
6.1.2 MOŽNOST 2: ZADRŽENÝ NESPOLUPRACUJE, ALE NEÚTOČÍ.	73
6.1.3 MOŽNOST 3: ZADRŽENÝ NESPOLUPRACUJE A ÚTOČÍ BEZE ZBRANĚ.....	75
6.1.4 MOŽNOST 4.: ZADRŽENÝ NESPOLUPRACUJE A ÚTOČÍ SE ZBRANÍ.....	77
6.2 VERBÁLNÍ A NONVERBÁLNÍ KOMUNIKACE.....	79
6.3 ROZDÍLY V ZADRŽENÍ MEZI PRACOVNÍMI POZICEMI PRACOVNÍKŮ PKB	79
6.3.1 VYHAZOVAČ (BOUNCER)	79
6.3.2 VRÁTNÝ	80
6.3.3 BODYGUARD	80
6.3.4 ZÁSAHOVÁ JEDNOTKA DPPC	80
ZÁVĚR	81
ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	83
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	85
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	87
SEZNAM OBRÁZKŮ	88
SEZNAM TABULEK.....	92
SEZNAM PŘÍLOH.....	93

ÚVOD

Zadržení je vedle prevence jedním z nejdůležitějších úkolů pracovníků průmyslu komerční bezpečnosti (dále jen pracovník PKB). V celé problematice se budeme potýkat s třemi paragrafy, které jsou z hlediska práva stěžejní (jedná se o krajní nouzi, která se tématu dotýká jen ve výjimečných případech; nutnou obranu a zadržení).

Touto tematikou se zabýváme díky osobního zájmu o profesní obranu a nedostatku ucelených informací k ní. V bezpečnostních agenturách chybí často nějaké ucelenější řešení právě toho jak postupovat v jednotlivých situacích, proto jsme se rozhodli sesbírat dostupné informace a dát je do jednoho celku, který by mohl sloužit jako edukační pomůcka pro pracovníky PKB, pro odbornou veřejnost nebo také jako seznámení s problematikou neoborné veřejnosti.

Zajímá nás také, která pracovní pozice průmyslu komerční bezpečnosti se, se zadržením dostane do styku nejčastěji, hypoteticky bychom mohli tvrdit, že se jedná o pozici hlídače, možná vrátného. Tuto hypotézu si ve finále práce potvrdíme nebo vyvrátíme. Také se blíže podíváme na současný stav situace na poli PKB, co se výcviků a psychické přípravy týče. Zde bychom si mohli dovolit položit hypotézu o situaci, že tréninky na úrovni fyzických technik jsou možná dostatečné, ale na úrovni komunikace, respektive psychické přípravy nedostačující.

Co je tedy cílem práce? Nepočítaje-li seznámení čtenáře s problematikou zadržení, bude výstupem práce metodická pomůcka, která by měla usnadnit určení intenzity v jednotlivých situacích profesní obrany.

Jak bylo zmíněno výše, při zpracovávání tohoto tématu jsme často naráželi na problém neexistence dostatečného množství kvalitních materiálů na poli literatury, proto bylo nutné informace v těchto materiálech analyzovat, dát dohromady a následně opět syntetizovat jako ucelenou informaci.

V první kapitole teoretické části práce se podíváme na právní prostředí celé problematiky, kde si rozebereme 3 základní paragrafy, jež se nás budou dotýkat. Druhou kapitolu si blíže přiblížíme jednotlivé společenské, právní a profesní okolnosti, které se zadržení dotýkají, kdežto v kapitole třetí se podíváme již na jednotlivé techniky zadržení a zneškodnění příchozího útoku. V poslední kapitole teoretické části si přiblížíme lidský článek a psychologické vlivy působící na člověka v situacích profesní obrany. Praktickou

část bude naplňovat naše vlastní šetření formou dotazníku, jehož cílem je zjistit současný stav na poli PKB a názoru pracovníků k této problematice, proto bylo toto šetření zpracováno jako polootevřená anketa. A v poslední kapitole praktické části si navrheme metodickou pomůcku, která by usnadnila, nebo alespoň přiblížila jaké techniky v jaké situaci volit a jaké intenzity by se měly dotýkat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A TERMINOLOGIE PROFESNÍ OBRANY

V této kapitole se blíže podíváme na právní prostředí, která nás bude zajímat v souvislosti s výkonem práce pracovníků PKB bezpečnosti. Jejich hlavní náplní je prevence a následně zadržení. K prevenci dochází už pouhou přítomností v případě, že je svědomitě vykonáván samotný úkol. Zadržení je již aktivní část výkonu služby. V první řadě se podíváme na §28 Krajiní nouze, s nímž se pracovník PKB setká zřídka v prakticky velice podobných případech (přírodní katastrofa, požár, děti, útěk zvířete), dále si přiblížíme §29 nutná obrana, která je hlavní právní oporou v případě zneškodňování útoků. Tyto dva paragrafy si srovnáme a uvedeme si rozdíly mezi nimi, neboť si jsou dosti podobné. Poslední právní oporou v souvislosti procesu zadržení je §76 odst. 2. Trestního řádu.

Dále si v kapitole přiblížíme terminologii, s níž budeme pracovat dále v textu, jedná se konkrétně o definici navolnění, vymezení rozdílů sebeobrany a profesní obrany.

1.1 Krajiní nouze §28 Trestního zákoníku

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

Nejde o krajiní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“ [12.]

Pro naše potřeby si nebezpečí definujeme jako vše co nespadá do definice útoku a ohrožuje to naše zákonem chráněné zájmy. Při jeho odvracení nemůžeme způsobit stejnou, nebo větší škodu než nám hrozila. Hlavní prioritu zde hraje samozřejmě lidský život.

Dále je nutné hledat možnosti při odvracení těchto nebezpečí, což se zde velmi těžce posuzuje, neboť každý člověk uvažuje jinak a má jiné priority při rozhodování, dalším důležitým aspektem je fakt, že volba činu, kterým toto nebezpečí zneškodníme je vzhledem k situaci téměř vždy pod stresem.

Nebezpečí je nejčastěji způsobeno přírodními vlivy (požáry, povodně aj.), technické nedostatky a poruchy, nedbalostní jednání člověka, ale také útoky zvířat, které ovšem nejsou poštvané.

Je-li nebezpečí vyvoláno dítětem, nesvéprávnou osobou nebo osobou pod vlivem návykových látek, posuzuje se takové případy tzv. na poloviční cestě mezi nutnou obranou a krajní nouzí. Uplatňuje se zde subsidiarita jednání dle instituce krajní nouze, ovšem jsou přípustné následky větší, než následky které nám v daném okamžiku hrozili. Je nutné si uvědomit fakt, že pokud se můžeme nebezpečí vyhnout útekem, nebyla naplněna podstata instituce krajní nouze. [9.]

S krajní nouzí se ovšem pracovník průmyslu komerční bezpečnosti setkává pouze okrajově, většinou při opatřeních při vzniku nějaké havárie v hlídaném objektu či jiných podobných situacích.

Příklad 1. Krajní nouze v praxi PKB

Pohyblivá fyzická ostraha objektu provádí rutinní obchůzku po objektu. Najednou pracovník zahlédne volně se pohybujícího psa, rasa rotvajler, který jakmile zahlédne pracovníka na obchůzce, rozeběhne se směrem k němu. Pracovník PKB pohotově zareaguje a připraví si obranný sprej. Jakmile se pes přiblíží, vyprázdní pracovník obranný sprej proti psovi, který se vydává na útěk ze střeženého pozemku. Poté pracovník již pouze kontaktuje pověřené složky a předá jim informaci o volně se pohybujícím psovi.

Příklad 2. Krajní nouze v praxi PKB

Detektiv v obchodě při své práci narazí na dva malé chlapce, kteří zde kradou. Oba dva chlapce zadrží, informuje je o činu, které spáchali, a podnikne další kroky, které mu přikazují vnitřní směrnice obchodu.

1.2 Nutná obrana §29 Trestního zákoníku

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“
[12.]

V rámci bakalářské práce si v souvislosti s NO definujeme některé termíny, které dále budeme v textu používat, jedná se hlavně o navolnění.

Navolnění

Je akt aktivní obrany, jež nám slouží k vyvedení útočníka ze soustředění, k přerušení útoku útočníka nebo také k zneškodnění příchozího útoku.

Profesní obrana a sebeobrana

Také si musíme uvědomit, že existují rozdíly mezi sebeobranou a profesní obranou, která se nás bezprostředně dotýká. Sebeobrana je zaměřená na zneškodnění útoku a následný útěk a případné volání pomoci. Kdežto profesní obrana je více zaměřena na techniku, neboť zde častěji přijdeme do styku s jednotlivými technikami pák pro zadržení, či odvedení podezřelého.

Přiměřená a nepřiměřená sebeobrana

Přiměřenou obranou rozumíme určitý stupeň nepřiměřenosti, která je ovšem nutná k tomu aby samotná obrana byla vůbec účinnou. Kdežto za nepřiměřenou obranu považujeme takovou intenzitu, která je zcela zjevně nepřiměřenou k prováděným technikám.

Nutná obrana je vedle zadržení jedním ze stěžejních paragrafů týkajících se rozebírané problematiky. V instituci nutné obrany (dále jen NO) je nutné pamatovat, že je zde odvrácen útok. Útok je protiprávním jednáním proti zájmu chráněným státem, ať již jednou osobou, skupinkou, či poštvaným zvířetem.

Často se ovšem naráží na problém, zda útok skutečně hrozil nebo se jednalo jen o domněnku, že hrozil. V případě, že byl již veden, není co řešit, zde je těžké mylně identifikovat jednání útočníka pro případ, že by se nemělo jednat o útok. Přesto jsou podobné výmluvy ve smyslu, že se jednalo jen o kamarádské postrkování, popřípadě jejich jiná definice poměrně časté. Není to žádným překvapením, neboť útočník se snaží ze situace „vybruslit“, jak jen to jde.

Vrátíme-li se k špatně identifikovanému hrozícímu útoku. Neboť pokud je útok vytvořen v představách obránce dochází zde k tzv. putativní obraně, která je hodnocena jako skutkový pozitivní omyl v trestním právu. Tedy obránce, v našem případě pracovník průmyslu komerční bezpečnosti by mohla být postižena za trestný čin (většinou ublížení na zdraví) z nedbalosti.[9.] V této souvislosti se nám naskýtá otázka, zda je toto správně, neboť domnělý útok, vycházející třeba z naznačení útoku, popřípadě pouze rychlého pohybu „útočníka“ není možné jednoznačně určit a přechod s neexistujícího útoku do

reálné hrozby je v této chvíli otázkou okamžiku, kdy obránce nebude již schopen jednat a tento útok zneškodnit.

Další formulkou instituce NO, s níž se pravidelně setkáváme, je část, která hovoří o zcela zjevně nepřiměřené obraně k formě útoku. To ovšem neznamená určité srovnávání použitých prostředků a zbraní, ovšem spíše formu útoku jako takovou (např. verbální napadení apod.). Tato část je na výklad také vcelku nebezpečná, neboť nikde není definované, co je zcela zjevná nepřiměřenost mezi obranou a útokem. Pokud vycházíme z předpokladu, že obrana musí, být silnější než samotný útok aby byla účinná, pohybujeme se na velice tenké hranici mezi obranou přiměřenou a nepřiměřenou. Samozřejmě každý, tento problém zda se jedná o přiměřenou či nepřiměřenou obranu bude posuzovat jiným způsobem, dle svého svědomí.

V souvislosti s přiměřeností obrany a jejím posuzováním také často narážíme na fakt, že posudky, či zhodnocení sebeobranných situací dělají často lidé bez praxe, nebo spíše teoretici.

Příklad 3. Nepřiměřenost obrany

Vyhazovač (bouncer) se snaží slovně vykázat z prostoru akce muže, který zde nevhodným chováním obtěžuje hosty. Tento muž na pokyny vyhazovače nereaguje a začne jej urážet, následně mu plivne do obličeje. Vyhazovači v této chvíli povolí nervy a použije na útočníka teleskopický obušek.

1.3 Srovnání instituce NO a KN

Tyto dvě instituce NO a KN jsou si vzájemně velice podobné, ovšem liší se v několika náležitostech, které jsou ovšem pro jejich aplikaci stěžejní. Zprvu se podíváme na společné znaky obou těchto institucí.

V obou případech je nebezpečí, popřípadě útok směřován na zájmy, jež jsou chráněny zákonem, dle §11 občanského zákoníku.

Konkrétně se jedná o [8.]:

- Život
- Zdraví
- Svobodu (např. domovní, osobní, pohybu)
- Majetek

- Čest

Dále je v obou případech vyloučena protiprávnost jednání, při odvracení hrozícího nebezpečí či útoku. Také není přípustné využití instituce KN proti jednání instituce NO a naopak.

Základní odlišnosti těchto dvou institucí, si přiblížíme v tabulce, jež je přiložena níže v této kapitole.

Tabulka 1 Srovnání NO a KN [10.]

	Nutná obrana	Krajní nouze
Hrozí	Útok	Nebezpečí
Následek	Větší než hrozil	Menší než hrozil
Možnosti	Není třeba hledat jiné řešení situace	Je třeba hledat jiné řešení situace
Škoda	Způsobena útočnickovi	Způsobena komukoliv

1.4 Zadržení osoby podezřelé §76 Trestního řádu Odst. 2.

„Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“ [13.]

Zadržení je jednou z forem omezení osobní svobody. Všeobecně ze znění zákona jsou určeny podmínky, které by měli být dodrženy, aby se stále jednalo o institut zadržení. Důležitou podmínkou je způsobená škoda, která se omílá ve všech institucích profesní obrany. V tomto případě může být nanejvýš stejná jako škoda, která nám hrozila. Narážíme zde ovšem na problém v posuzování této škody neboť NO a zadržení se mohou neustále prolínat v případech, kdy nám podezřelí uniká z technik zadržení a opakovaně vyráží do útoku. Další podmínkou je přistižení podezřelého při páčání trestné činnosti nebo bezprostředně po ní. Což prokázat je někdy velice problematické.

Celý proces zadržení se člení do 4 fází:

- Počátek
- Zadržení
- Odvedení
- Předání

Počátek

Počátek je chvílí, kdy je podezřelý přistižen při trestné činnosti nebo bezprostředně po ní, popřípadě na nás vede útok. V této chvíli dochází ke zneškodnění vedeného útoku, popřípadě zmaření protiprávního jednání a nastupuje zde druhá fáze celého procesu.

Zadržení

Je samotným procesem omezení osobní svobody podezřelého, ať již jemnějšími technikami, kterými může být upozornění, slovní hrozba, zamezení v útěku tak i za použití fyzických technik vedoucích do zadržovacích pák. V této fázi dochází ke kontaktování příslušných orgánů o zadržení a následně následuje fáze odvedení.

Odvedení

V této fázi je nutné podezřelého odvést buď na policejní služebnu, či jiným pověřeným orgánům, popřípadě změně místa a vyčkání příjezdu přivolaných pracovníků těchto orgánů. V této chvíli následuje poslední fáze celého procesu zadržení, kterou je předání podezřelého.

Předání

Ukončovací fáze procesu zadržení, kdy je podezřelý předán pověřeným státním zaměstnancům, kterými může být policie české republiky apod.

V návaznosti na celý institut zadržení dělíme chování podezřelého na následující metody, jejichž podstata je důležitá ke správné volbě intenzity po celou dobu procesu zadržení:

- a) Spolupracuje
- b) Nespolupracuje, ale neútočí
- c) Nespolupracuje a útočí
 - Beze zbraně
 - Se zbraní

Podezřelý spolupracuje

Jedná se v podstatě o ideální stav, kdy s námi podezřelý spolupracuje a poslouchá našich příkazů. Osoby, které spolupracují, se mnohdy do střeženého prostoru dostanou náhodou, popřípadě se zaleknou, narušitel tedy v tomto případě nemá určitý cíl.

Příklad 4. Spolupráce podezřelého

Hlídač ve firemním objektu provádí obchůzku v perimetru a následně zpozoruje muže, který se zmateně pohybuje po pozemku. Hlídač se začne přibližovat k tomuto muži se slovy: „Stůjte, jste na soukromém pozemku“. Muž na tyto slova zjevně reaguje a zastaví se a očekává, až se hlídač přiblíží. Ten dále pokračuje slovy „pojdte se mnou, odvedu vás k východu“. Muž pokynů hlídače uposlechne a celá akce je zdárně dokončena.

Podezřelý nespolupracuje, ale neútočí

Tento stav nastává v případech kdy podezřelý, se v objektu, popřípadě v rámci jiné situace vyskytuje již za určitým cílem. Podezřelý je rozhodnut klást pasivní odpor. V tomto stavu je nutné tedy zlomit odpor podezřelého, aby mohlo dojít k zadržení, škála technik, které můžeme využít je zde široká.

Za pasivní odpor považujeme změnu pozice útočníka, která nám znemožní, popřípadě ztíží možnost k provedení procesu zadržení. Například se postaví zády ke zdi, sedne si, lehne si apod.

Příklad 5. Slovní hrozba

Hlídač je opět na obchůzce perimetru střeženého objektu a zpozoruje člověka, který jakmile si jej všimne, se vydává na útěk. Hlídač objektu směrem k němu zavolá: „Stůj, nebo zavolám policii“ a vydává se jeho směrem. Narušitel při těchto slovech zastaví a začíná spolupracovat.

Příklad 6. Nespolupráce podezřelého

Zásahová jednotka DPPC byla přivolána k poplachu do střeženého objektu, po svém příjezdu zjišťují co se v objektu vůbec děje. Na pozemku objektu narazí na osobu, která zde, nemá co dělat (nedošlo k vniknutí do objektu, poplach byl vyvolán na úrovni perimetru). Ovšem osoba z objektu nemá v úmyslu odejít, ani po upozornění pracovníků. A začíná mařit snahy o zadržení, tím že si sedá na zem. Člen jednotky nasadí

osobě odváděcí páku a informuje ji o faktu, že ji vede k východu z objektu. Mezi tím druhý člen jednotky komunikuje s DDPC o dalším postupu, zda bude volána PČR.

Podezřelý nespolupracuje a útočí – beze zbraně

Dalším stupněm nespolupráce podezřelého při zadržení je již nějaká forma útoku na naši osobu. K útoku se podezřelý většinou obrací, pokud již dosáhl nebo je velice blízko svého kýženého cíle například v objektu, nebo je pevně rozhodnut zaútočit podle stylu jeho uvažování. I když jsou v tomto bodě útoky, vedené beze zbraně, jsou zde volené techniky již docela intenzivní a jsou v podstatě čistě fyzického charakteru, neboť je nutné prvotně zneškodnit příchozí útok.

Příklad 7. Útok podezřelého

Bodyguard se z VIP osobou nachází na rušné ulici, když v tom zaznamená přicházející osobu, která má odhodlaný výraz. Proto ji zastoupí cestu a udržuje diskrétní zónu, kterou zdůrazní nataženou rukou, přičemž ji také požádá, aby odešla. Tato osoba ovšem místo uposlechnutí žádosti na bodyguarda zaútočí. Ten pomocí aktivní obrany útok zneškodní a pomocí palcových pout ji spoutá, přičemž ji informuje o tom, co se s ní bude dít. Po tomto aktu kdy již je osoba zadržena, volá PČR a oznámí jim potřebné informace, týkající se tohoto zadržení. Mezitím další z bodyguardů s VIP osobou, již po začátku útoku vyklidil prostor únikovou cestou.

Podezřelý nespolupracuje a útočí – se zbraní

Jedná se o neintenzivnější přístup ze strany podezřelého, přičemž platí i výše zmíněné náležitosti, že se nachází poblíž svého cíle, popřípadě jej dosáhl. Vzhledem k intenzitě přístupu útočníka jsou zde voleny nejintenzivnější techniky jak ze strany samotného zneškodnění útoku, tak následně i co se zadržovacích technik, popřípadě odváděcích technik týče.

Příklad 8. Útok podezřelého se zbraní

Vyhazovač (Bouncer) se v rámci výkonu své práce na diskotéce jde k místu, kde vznikla rvačka, kdy jeden s aktérů již vyklidil pole. Vyhazovač se tedy blíží k útočníkovi, aby jej vyvedl s prostorů diskotéky. Ten ovšem vytahuje nůž a útočí na něj. Vyhazovač pomocí aktivní obrany zneškodní útok a útočníka dostane na zem, kde jej odzbrojí. Následně v této chvíli již zadržného postaví a uchopí do odváděcí páky, aby jej odvedl mimo tento prostor,

po cestě jej instruuje o tom, co se bude dít. Jakmile opustí prostor, opět převede zadrženého do zadržovací páky a volá policii, které sdělí všechny náležitosti tohoto úkonu.

Shrnutí

Zadržení je vedle prevence jednou z hlavních náplní práce pracovníků PKB. Zde je důležité z hlediska použitých metod a postupů vědět, že zadržený vykazuje 3 stavy spolupráce (spolupracuje; nespolupracuje, ale neútočí; nespolupracuje a útočí), které ovlivňují jejich intenzitu. Samotný proces je složen ze 4 částí (počátek, zadržení, odvedení, předání).

Je potřeba si ovšem uvědomit, že krom samotného §76 odst. 2. Trestního řádu se budeme setkávat také s § 28 Krajiní nouze a §29 Nutná obrana trestního zákoníku.

S krajiní nouzí se setkává pracovník pouze v určitých případech (útěk zvířete, požár, osoby pod vlivem návykových látek a děti), které nejsou příliš časté. Ve specifických případech kdy se setkáme s osobami pod vlivem návykových látek, se tyto případy posuzují tzv. „napůl cesty“. Což znamená, že musí být splněny všechny náležitosti §28, s tím rozdílem, že škoda, kterou způsobíme, může být i větší než škoda, která hrozila.

Nutná obrana je vedle zadržení druhým nejdůležitějším paragrafem, s nímž se setkáme. Musíme, ale vědět, že jsou rozdíly mezi sebeobranou a profesní obranou (profesní obrana je více zaměřena na techniku). V souvislosti s §29 se často setkáme s pojmy přiměřená a nepřiměřená obrana. To není pokus o srovnání intenzity obrany k intenzitě útoku, protože přiměřená obrana je určitý stupeň nepřiměřenosti, který je nutný, aby obrana byla účinná.

2. PROFESNÍ, SPOLEČENSKÉ A PRÁVNÍ OKOLNOSTI ZADRŽENÍ

Pracovník PKB pracuje na rozdíl od složek policie, či jiných státních orgánů pod neustálým dozorem, ze strany fyzických či právnických osob. Je tedy ve většině případů neustále monitorován jednou z částí, které si rozebereme v této kapitole (kamery, svědci a v neposlední řadě média). Problémem většiny těchto institucí, snad s výjimkou kamer (kde ovšem úhel snímání může také zkreslit zobrazení skutečné situace), se setkáváme s nepochopením prováděných technik, či jejich chybnou interpretací (např. nepřiměřenost zákroku.)

2.1 Prostředí

Prostředí silně ovlivňuje jednání člověka, neboť se zde do popředí dostává psychika pracovníka, jeho vyrovnanost, ale také samotný vliv prostředí, který může být například snížená viditelnost. Právě snížená viditelnost, ale i ostatní vlivy mohou ovlivnit schopnost pracovníka PKB identifikovat správně jednání podezřelého, popřípadě fakt zda je nebo není ozbrojen. V případě příchozího útoku je nutné volit všeobecně intenzivnější techniky zadržení, nebo samotné aktivní obrany proti příchozímu útoku.

Hlavní vlivy prostředí, které mají vliv na sebeobraně situace a samotný proces zadržení jsou:

- Snížená viditelnost (noc, mlha apod.)
- Snížení reakčních schopností (zima)
- Ztráta pozornosti (hlučné prostředí, diskotéky apod.)
- Nárůst stresu, který dále může vyvolat ztuhnutí pracovníka, nebo špatnou volbu intenzity použitých technik

Všechny tyto vlivy mají svůj základ ve fyziologii člověka a v jeho psychickém stavu. Snížená viditelnost ovlivňuje schopnost člověka rozeznávat detaily, popřípadě včasnou identifikaci nebezpečí. Snížení reakčních schopností je způsobeno zpomalením krevního oběhu ve vzdálenějších částech těla (ruce, nohy), nejedná se pouze o reakční schopnosti, ale i jemné motorické schopnosti. Ztráta pozornosti v hlučném prostředí je způsobena neschopností se plně soustředit na prováděný úkon, právě díky rušivým zvukům v okolí a v případě například diskotéky i velkému pohybu osob. A v neposlední řadě nárůst stresu, který pracovník pociťuje při zadržení, se stupňuje právě všemi předchozími vlivy prostředí. Je ovšem nutné si uvědomit, že každý člověk reaguje na stres trochu jinak. U někoho může dojít k celkovému ztuhnutí, kdežto jiný člověk bude reagovat přehnaně intenzivně.

Je tedy nutné pracovníka PKB na tyto situace připravit intenzivním nácvikem modelových situací v takovém nevládném prostředí.

Příklad 9. Vlivy prostředí

Strážný v objektu je v noci na obchůzce a uvidí člověka, který tam touto dobou nemá co dělat, tento člověk jej zpozoruje a začne se přibližovat k němu. Pomocí verbálního upozornění „Stůj“ se jej pokusí zastavit. Tento příkaz nemá žádný vliv a člověk pokračuje v cestě ke strážnému a v ruce drží nějaký předmět, který není ostře vidět. Strážný za pomoci aktivní obrany zneškodní narušitele, který jej po přiblížení napadl. V takovém případě je složité posuzovat přiměřenost obrany popřípadě, zda jsme dodrželi veškeré náležitosti týkající se zadržení, protože kvůli světelným podmínkám bylo těžké identifikovat předmět, který narušitel drží.

2.2 Svědci

Další důležitou okolností z hlediska společenského je problematika svědků, jejichž přínos k práci PKB je nezastupitelný v případě, že jsou schopni objektivně vypovědět, co se na místě činu stalo.

Svědék

Svědék je osobou, která není účastníkem sporu ani zaměstnancem soudu. Která vypovídá o okolnostech a průběhu jednotlivých příkazů, ať již občanských, tak také trestních sporů. Je důležité, aby jeho výpověď byla pravdivá a objektivní, neboť může ovlivnit samotné rozhodnutí soudu. [7.]

Problém nastává ve chvíli, kdy svědek, není schopen přesně vypovědět, co se na místě činu stalo. Pod čímž si můžeme představit případ, kdy se svědek k samotné obranné situaci dostane až v pozdější fázi a není schopen přesně určit kdo je útočník a kdo obránce. Lidé také posuzují jednotlivé situace podle svého přístupu, který není vždy stejný. Můžeme tedy narazit na svědectví o sebeobraně situaci, či zadržení, v němž bude svědek vypovídat ve smyslu její nepřiměřenosti a přílišné intenzitě samotného zákroku.

Příklad 10. Nesprávně odhadnutá situace a s toho vycházející svědectví

Na diskotéce se vyskytuje host, který zde obtěžuje lidi svým chováním a také se snaží vyprovokovat rvačku. To se mu brzy povede a tuto rvačku vyhraje. Bouncer, který se k situaci dostal, až teď se pokusí muže s prostor diskotéky vykázat, ten ovšem na bouncera

verbálně i fyzicky zaútočí. Ten je tedy nucen přichozí útok zneškodnit, nasadit odváděcí páku a muže vyvést. Ovšem v průběhu akce se poblíž motala skupinka lidí, která nebyla ani u jejího začátku, což je normální, neboť žádný ze svědků zpravidla nevidí začátek samotné situace profesní obrany a nezůstala ani do konce celého procesu. Tito lidé pouze viděli, jak vyhazovač fyzicky zbil muže bez zjevného důvodu.

2.3 Management

Management hraje v procesu zadržení a situacích profesní obrany také svou roli, neboť ve většině případů má vnitřní metodické regule, které postup v těchto případech a jednotlivá práva pracovníků upřesňují. Problémem ovšem může být fakt, že tyto metodiky, jsou tvořeny nezávisle v rámci každého managementu a nejsou nijak ucelené a řeší pouze základní problematiku.

2.4 Kamery

V této kapitole si blíže přiblížíme problematiku bezpečnostní kamer v souvislosti s institutem zadržení, ať již se bude jednat o jejich absenci, tak i přítomnost.

Přítomnost bezpečnostních kamer

Přítomnost bezpečnostních kamer bývá pracovníkům průmyslu komerční bezpečnosti zpravidla ku prospěchu, ovšem je to podmíněno případem, že zvolený zákrok byl o patřičné intenzitě a v rámci platných právních předpisů. Proto je nutné si na tuto problematiku dávat pozor. Kamery jako takové jsou velkou pomůckou k identifikaci podezřelého i v případě že nebyl přistižen přímo při trestném činu nebo bezprostředně po něm, což je sice ze znění zákona podmínkou ovšem díky identifikaci, kterou nám záznam poskytne, máme již důkaz o spáchané dřívější trestné činnosti a v praxi podezřelého již pracovník zadrží. Plyne to hlavně z tendence podezřelého, se na místo spáchání trestného činu, kde již uspěl, vrátit.

Příklad 11. Využití CCTV při zadržení

Stacionární fyzická ostraha je přítomna na svém postu a sleduje monitory kamerového systému. Střežený objekt byl v minulosti vykraden člověkem, o jehož činu je asi týden starý kamerový záznam. Tu si člen ostrahy všimne na monitoru podezřelé osoby, která je nápadně podobná ať již vzhledem či chováním zloději z minulého týdne. Proto hned volá členu pohyblivé fyzické ostrahy, která se v objektu nachází a ten zadrží

narušitele. Později se prokáže, že tento člověk je ten stejný, který v minulém týdnu objekt již jedenkrát vykradl.

Absence bezpečnostních kamer

Druhým případem, který z hlediska bezpečnostních kamer může nastat, je jejich absence. V tomto případě již nemáme žádné vizuální objektivní zobrazení provedeného zákroku a stojí zde tedy slovo pracovníka PKB proti slovu podezřelého, zda byl zákrok oprávnění a nepřekročil nutnou hranici intenzity. Jedná se tedy z hlediska pozdějšího právního řešení situace o patovou situaci, vycházíme-li z předpokladu, že na místě zákroku nebyli přítomni svědci.

2.5 Media

Problematika médií je s profesní obranou, popřípadě zadržením úzce spjata, neboť se jedná o činnost, která vzbuzuje mediální zájem. Bohužel v dnešním světě jsou média, krom své informační hodnoty, velice častým zdrojem dezinformace, nebo vypuštění neobjektivních informací a informací sloužících k ovlivnění masy lidí. (např. při čištění zbraně došlo k výstřelu)

Proto je pro pracovníka PKB důležité vědět jak s médii jednat a jak obhájit svůj případný zákrok z hlediska intenzity. Protože, právě díky médiím panuje u lidí fikce, že případnému útočníkovi nesmíme příliš ublížit, což už z hlediska znění §29 o nutné obraně je nesmysl. Lidí právě tento problém velmi často zaměňují se zcela nepřiměřenou obranou, vzhledem ke způsobu útoku. Kde je nutné si uvědomit, co způsob útoku vlastně znamená.

O jednání, s médii by měly hovořit i vnitřní směrnice bezpečnostní agentury, která pracovníky zaměstnává, pracovník PKB by ovšem měl s médii jednat:

- Asertivně
- Věcně
- Sebevědomě

Příklad 12. Ovlivňování médií

Hlídač soukromého objektu na pozemku přistihne muže, který zde nemá co dělat. Pracovník se jej pokusí upozornit slovy “ Stůjte, jste na soukromém pozemku “. Tento muž však na pracovníka PKB reaguje výkřiky v řeči, které vůbec nerozumí, proto se rozhodne přiblížit. V té chvíli si muž, již všimne příchozího, vytáhne nůž, a začne jím na hlídače

útočit. Pracovník útok útočnicka zneškodní a zadrží jej. K celému případu se ovšem dostanou média a ve večerních zprávách už máme informaci a hlídači, jež při zákroku zranil cizince a dochází zde k polemice, jestli se nejednalo o rasově motivovaný trestný čin.

Shrnutí

Na rozdíl od složek policie nebo jiných státních orgánů pracuje pracovník PKB pod neustálým dozorem ze strany fyzických či právnických osob. Přičemž tyto situace a ostatní vlivy mají velký dopad na provedení celého procesu zadržení. Díky tomuto dohledu (ze strany svědků, kamerového systému, médií) je o to důležitější aby pracovník byl schopen správně určit intenzitu a adekvátnost prováděných technik.

V případě svědectví je velice problematická objektivnost výpovědi. Problém je v tom, že svědek nikdy není u vzniku situace profesní obrany, neboť nezainteresovaný člověk, reaguje a věnuje pozornost situaci, až v době kdy se teprve začne něco dít. Aby mělo svědectví výpovědní hodnotu, je problematické, neboť každý vidí vzniklou situaci jinak a posuzuje ji podle své morálky, cti a znalostí.

Kamerový systém je nezastupitelnou pomůckou z hlediska analýzy adekvátnosti techniky, popřípadě identifikace podezřelého, který se dopustil opakovaně trestné činnosti. Pokud ovšem kamerový systém, či osobní kamery chybí, narážíme zde na tvrzení pracovníka PKB proti tvrzení zadrženého o adekvátnosti techniky. Častým jevem ovšem je získání „svědků“, kteří se na místě vůbec nevyskytovali.

Média jsou kapitolou sama o sobě, neboť není neobvyklé překroucení celé situace, mystifikace, plynoucí z neznalosti problematiky.

Mimo všechny výše zmíněné „složky dozoru“ řešíme i situaci managementu a samotného prostředí situace profesní obrany. Management z hlediska metodiky situace trpí svou nejednotností, neboť si ji každá bezpečnostní agentura navrhuje sama a neřeší situace, jež jsou pro nás v této problematice důležité do hloubky.

3. POSTUPY ZADRŽENÍ A ZNEŠKODNĚNÍ ÚTOKU

V této kapitole se blíže podíváme na jednotlivé zadržovací techniky z hlediska jejich intenzity a dále také na možné způsoby napadení, jejich zneškodnění a následný přechod do zadržovacích technik.

Pro potřeby práce si navrhne škálu intenzity zadržení o čtyřech stupních, s nimiž se dále v této kapitole setkáme.

Tabulka 2 Škála intenzity zadržené

Stupeň	Intenzita
A	Nízká
B	Střední
C	Vysoká
D	Velmi vysoká

3.1 Metody zadržení z hlediska intenzity

Metod, s nimiž se můžeme při výkonu služby v PKB je obrovské množství, ovšem každá se vyznačuje určitým stupněm intenzity. Je důležité si správně zařadit, jak intenzivní může být používaná technika a v jaké situaci je vhodné ji použít. Proto si v této kapitole přiblížíme jednotlivé stavy, jak se podezřelý po dobu zákroku může chovat a také jaké v těchto situacích volit techniky. Nesmíme ovšem zapomínat na to, že po celou dobu situace profesní obrany, potažmo procesu zadržení můžou všechny níže zmíněné stavy mezi sebou volně přecházet a je tedy nutné v tomto směru upravovat techniky a správně volit jejich intenzitu.

3.1.1 Zadržený spolupracuje

Tato situace je velmi specifická, a pokud se s takovým zadrženým setkáme, například v objektu jde o situaci, kdy tento člověk nevěděl, že je objekt střežen a je do něj zakázán přístup. Proto také zadržený neklade žádný odpor, komunikuje s námi a poslouchá našich povelů a příkazů, všeobecně s námi tedy spolupracuje. V této situaci není tedy nutné

volit intenzivní techniky a volíme intenzitu stupně A, jak jsme si definovaly v předcházející škále.

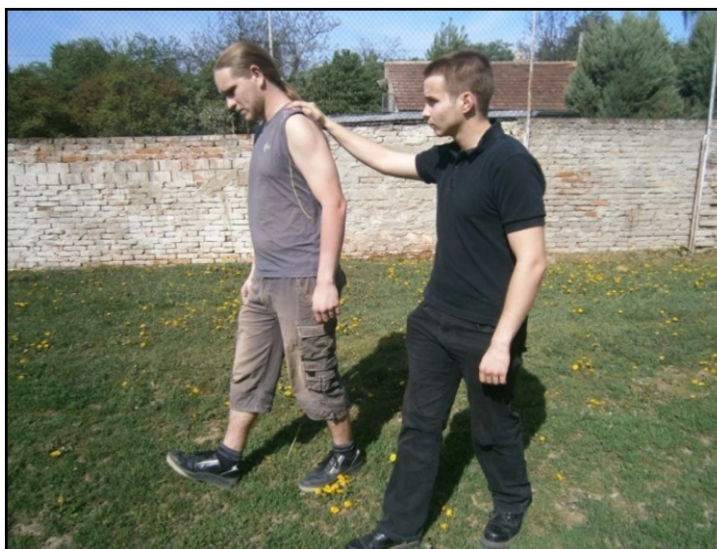
3.1.1.1 *Techniky zadržení*

Nařízení

Velmi častou technikou jak zadržet člověka spolupracujícího je pouhé nařízení. V takových případech na narušitele použijeme, například pouze zvolání „Stůj“ z další reakce zadrženého se volí následně další techniky. Je totiž nutné si uvědomit, že stejně jak můžou přecházet situace NO a zadržení, tak se také můžou prolínat jednotlivé reakce zadržované osoby. Můžeme tedy narazit na situaci, kdy zadržovaný zprvu naše nařízení uposlechne, ovšem následně se vydá na útěk, popřípadě nás napadne.

3.1.1.2 *Odváděcí metody*

V případě že zadržovaný spolupracuje, není nutné při odváděcích metodách využívat intenzivních fyzických technik. Bude stačit jednoduchá pobídka, při níž budeme sloužit pouze jako doprovod, s možným lehkým fyzickým kontaktem.



Obrázek 1 Odvádění spolupracujícího zadrženého

3.1.2 **Zadržený nespolupracuje, ale neútočí**

V tomto případě již podezřelý věděl o všech náležitostech, jež se k objektu vztahují (zákaz vstupu, fyzická ostraha) a v objektu se nachází za nějakým účelem, svým vlastním cílem. K útoku zde nedochází většinou pouze proto, že podezřelý má ke svému

vytyčenému cíli ještě daleko, techniky zde volené se již většinou neobejdou bez fyzických technik a intenzita, s níž pracujeme, je v rozsahu A-C.

3.1.2.1 *Techniky zadržení*

Slovní hrozba

Tato metoda úzce souvisí s předešlou metodou u spolupracujícího podezřelého, ovšem je obohacena ještě o určitou slovní hrozbu, abychom podezřelého přesvědčili, aby s námi spolupracoval, nebo přestal mařit naše snahy o méně intenzivní metody samotného zadržení. Klasickým příkladem je hrozba použití zbraně.

Zamezení v útěku

Jedná se již o mezní situaci, kdy podezřelý přestává spolupracovat. V takovém případě ještě než se uchýlíme k zadržovacím technikám, přejdeme k zatarasení únikové cesty například vlastní tělem.

Zadržení pomocí fyzických technik

Zadržení pomocí fyzických metod je posledním případem, kdy již není zbytí a podezřelý stále odmítá spolupracovat a maří naše snahy o zadržení, popřípadě jeho odvedení. V takovém případě že již není zbytí, je nutné použít už určitých navoňovacích a zadržovacích technik, o patřičné intenzitě. Tuto intenzitu volíme podle samotné nespolupráce podezřelého. U pasivní nespolupráce volíme metody v rozmezí stupně A-B, kdežto při aktivní nespolupráci je už nutné sáhnout k intenzivnějším metodám, stupně B-C, abychom zmařili snahu podezřelého zůstat na místě za každou cenu, nebo utéct a zmařit naše snahy o zadržení.



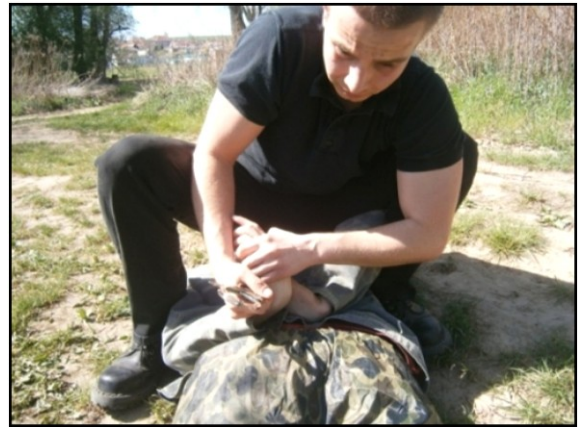
Obrázek 2 Podezřelý se drží stromu



Obrázek 3 Zneškodnění pasivního odporu



Obrázek 4 Položení podezřelého



Obrázek 5 Dlouhodobá zadržovací páka



Obrázek 6 Poutání krok 1



Obrázek 7 Poutání krok 2

3.1.2.2 Odváděcí techniky

Vzhledem k faktu, že v této chvíli s námi podezřelý nespolupracuje a většinou tedy se nenechá ani odvést, je nutné zde nasadit odváděcí metody využívající už některou s pák, která nám dává možnost v případě pokusu o útěk zvýšit tlak na citlivé body a podezřelého tak v jednání okamžitě zastavit a udržet si kontrolu nad situací.



Obrázek 8 Odváděcí páka var. 1



Obrázek 9 Odváděcí páka var. 2

3.1.3 Zadrženy nespolupracuje a útočí

Nejintenzivnější přístup ze strany útočníka, kdy už dochází k fyzickému napadení. S tohoto faktu vycházejí i zvolené metody zadrženy a odvedeny, které jsou zde také velice intenzivní. Tento stav nastává v případech, že podezřelý je již blízko svého cíle nebo jej dosáhl.

3.1.3.1 Techniky zadrženy

Zadrženy pomocí fyzických technik

V případě, že je na nás veden již útok, nemá smysl, abychom se pokoušeli o méně intenzivní metody, které zde budou v podstatě velmi neefektivní a pokoušet se o metody jiné než jsou fyzické techniky je velice nebezpečné. V takovém případě rozlišujeme, zda jsou útoky vedeny se zbraní, či nikoliv. Je-li útok veden beze zbraně, volíme techniky na námi navrhnuté škále intenzity v rozmezí C-D, ovšem jedná-li se o útok se zbraní, volíme velice intenzivní metody, což znamená v podstatě výhradně metody o intenzitě D.



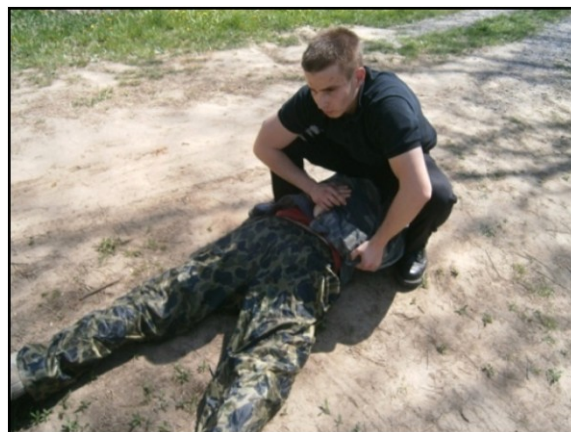
Obrázek 10 Zadržovací páka s pouty



Obrázek 11 Zadržovací páka s pouty - detail



Obrázek 12 Krátkodobá zadržovací



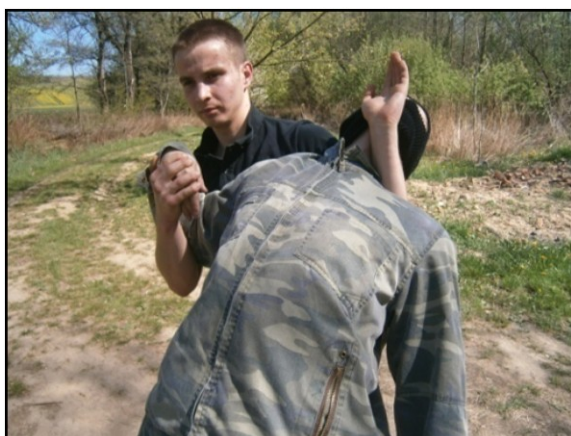
Obrázek 13 Dlouhodobá zadržovací páka



Obrázek 14 Krátkodobá zadržovací páka var. 2

3.1.3.2 Odváděcí metody

I samotné odváděcí techniky v této kategorii jsou dosti intenzivní, neboť podezřelý má neustále sklony pracovníka PKB napadat a snaží se tedy jak ze samotných zadržovacích pák, tak i s pák odváděcích vyprostit a opět pokračovat ve svém jednání nebo utéct.



Obrázek 15 Odváděcí technika var. 1



Obrázek 16 Odváděcí technika var. 2

3.2 Útok a obrana

Bližší si rozebereme jednotlivé metody útoků, jejich zneškodnění a následný přechod do zadržení. Všeobecně při obraně a následném zadržení při útoku beze zbraně volíme metody o vysoké intenzitě (stupeň C), v případě obrany vůči útočníkovi s kontaktní zbraní volíme všeobecně metody o intenzitě velmi vysoké. Případ palné zbraně je specifický sám o sobě a je nutné zde přistupovat individuálně, ovšem vždy se jedná o situaci velice nebezpečnou a techniky zde volené jsou nejtvrďší a nejintenzivnější.

3.2.1 Kopy

Kopy jsou méně používané než techniky úderové, což ovšem neznamená, že nejsou nebezpečné. Umožňují útočníkovi udržet si vzdálenost a vyvinou asi třikrát větší sílu než techniky úderové.

3.2.1.1 Příčný kop

Kop je vedený po přímce, nejčastěji do výše pasu. Jehož dopadové místo je ve slabinách. Důležité pro nás je odvrátit samotný kop do strany a následně za dopomoci navolnění uvést útočníka do stavu, kdy nebude schopen pokračovat v útoku. Toho můžeme docílit například podmetem, či strhovacími technikami. Zde již nasazujeme zadržovací páku krátkodobou či dlouhodobou.



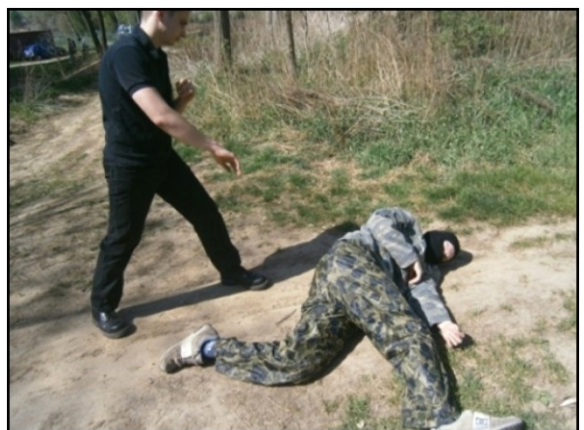
Obrázek 17 Příčný kop



Obrázek 18 Zachycení kopu



Obrázek 19 Povalení útočníka



Obrázek 20 Odhození útočnickovy nohy

3.2.1.2 Obloukový kop

Obloukový kop získává na síle díky rotaci celého těla. Je velmi důležité zkrátit včas vzdálenost mezi námi a útočníkem, díky čemuž se ztratí většina síly této techniky. Při zkrácení vzdálenosti je opět důležité za dopomoci navolnění útočníka dezorientovat.



Obrázek 21 Obloukový kop



Obrázek 22 Zachycení kopu a podmet

3.2.1.3 Ostatní typy kopů

Mezi ostatní typy kopů na, které můžeme narazit, se řadí především kopy kolenem nebo různé variace výše zmíněných kopů.

3.2.2 Údery

Úderové techniky, i přestože nedosahují síly a vzdálenosti technik kopů, jsou pro útok hojně používány. To vychází z jejich rychlosti, jednoduchosti a v podstatě pudovým využíváním útočníkem.

3.2.2.1 Příímý úder

Těž známý pod označením direkt, je úder, který směřuje k cíli po přímce. Díky tomu se vyznačuje velkou rychlostí a přesností. Při útoku tímto úderem je nutné přicházející útok buď odklonit do strany popřípadě se mu vyhnout. S obou pozic již není těžké za pomoci navolnění útočníka na vhodné místo, zneškodnit jej za pomoci technik podmetů, či porazů a následně bez problémů nasadit nějakou ze zadržovacích pák pro krátkodobé, respektive dlouhodobé zadržení.

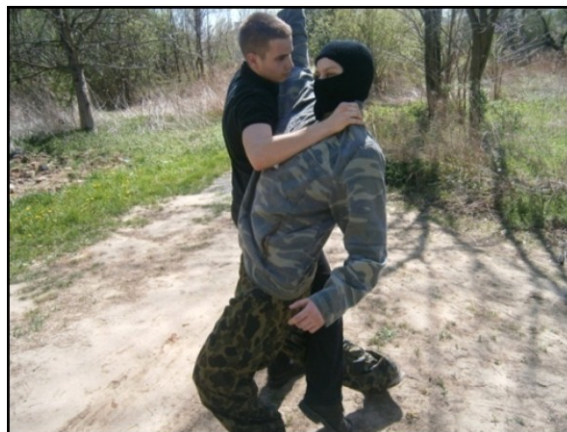


Obrázek 23 Přímý úder – zneškodnění

a navolnění

3.2.2.2 Obloukový úder

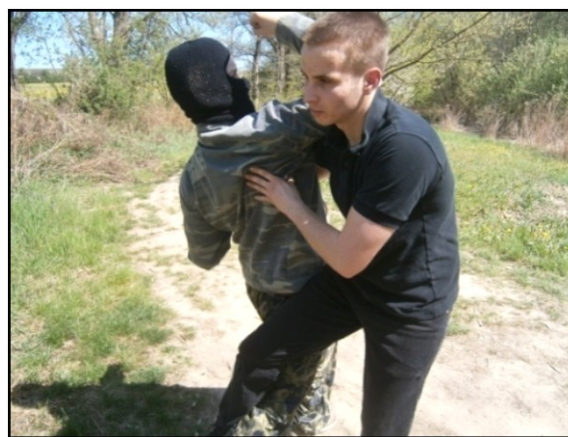
Obloukový úder je ve většině potyček jeden z nejrozšířenějších, přestože nebývá proveden s precizní technikou, dokáže být velice nebezpečný. Síla úderu vychází z rotace celého trupu a se správně přenesenou vahou se může ještě umocnit. Vzhledem k dráze, po níž je tento úder veden nedisponuje rychlostí jako například přímý úder, dá se mu tedy snáze vyhnout popřípadě jej odvrátit, tento úhyb provádíme s navolněním a poté již není problém přejít do některé z technik podmetů, strhů, popřípadě porazů. V této fázi můžeme již bez problémů nasadit zadržovací techniku o patřičné intenzitě dlouhodobého nebo krátkodobého rázu.



Obrázek 24 Podmet



Obrázek 25 Úhyb obloukovému úderu



Obrázek 26 Podmet

3.2.2.3 Ostatní typy úderů

Dalšími dvěma typy úderů, s kterými se můžeme běžně setkat, je tzv. zvedák a poté různé variace úderů loktem. Obě tyto techniky se vyznačují obstojnou silou, ovšem u obou je nutné, aby útočník zkrátil vzdálenost, což nám nahrává při jejich zneškodňování.

Zvedák

Tento úder je veden ze spodní sféry směrem ke sféře vrchní, typický je ovšem tím že téměř vždy míří na citlivá místa, jako je například brada. Toto zacílení je intuitivní a útočník nemusí být trénovaný. Správný zásah na bradu je schopen velice snadno vyřadit protivníka. Při zneškodňování tohoto úderu musíme pamatovat na určitou vzdálenost, které musí útočník dosáhnout a naším cílem je tuto vzdálenost ještě o něco zkrátit. V této chvíli již můžeme útočníka s navolněním a pomocí technik podmetů, strhů či porazů snadno vychýlit z rovnováhy kde opět nasadíme některou s forem zadržetí.

Údery loktem

U těchto úderů je stejný problém, jako u zvedáků. Je zde nutné zkrátit vzdálenost mezi útočníkem a obráncem. Je nutné si uvědomit, že síla těchto úderů vychází opět z rotace boků a úderná plocha je velice tvrdá, což s tohoto úderu činí nebezpečnou techniku. Při zneškodnění tohoto úderu postupujeme obdobně jako u zvedáku, je nutné zkrátit vzdálenost mezi námi a útočníkem na minimum a následně opět za pomoci navolnění útočníka vyvést z centra dění a pomocí ostatních technik jej zneškodnit a zadržet.



Obrázek 27 Úder loktem



Obrázek 28 Podmet

3.2.3 Stržení

Stržení je technikou, která je přítomna téměř při každém útoku a člověk ji používá víceméně podvědomě a veškeré boje tedy končí na zemi. Útočník při této technice využívá v podstatě jakékoliv dostupné prostředky, aby nás vyvedl z rovnováhy ať již svou vlastní silovou převahou, nebo pomocí technik pracujících s těžištěm. Jedinou obranou proti stržení jsou rychlé reakce a vlastní práce s těžištěm, je nutné se vyhnout situaci, kdy budeme chyceni a už nám hrozí stržení. Sice jsme mu schopni zabránit vlastní prací s těžištěm, ovšem ztěžujeme si prostor pro využití aktivní obrany. Je tedy nutné za včas s navolněním nasadit techniky podmetů, nebo jiné vhodné a následně nasadit zadržovací páky dle požadované intenzity.

3.2.4 Uchopení

Veškerá uchopení mohou být velice nebezpečná, neboť útočník má možnost získat kontrolu nad situací, popřípadě nás vychýlit z rovnováhy a získat prostor pro svůj následný útok. Všeobecně tedy u všech typů uchopení musíme reagovat rychle a pracovat s tělem, abychom zneškodnili šanci útočníka zaútočit a mohli sami rychle přebrat kontrolu nad situací.

3.2.4.1 Uchopení za ruce

Jedno ze základních, avšak v reálné situaci nepříliš častých uchopení. Při tomto úchopu nás útočník může uchopit za jednu popřípadě obě ruce. Technika na vyproštění z takového uchopení je ve všech případech v podstatě stejná. Současně z navolněním působí naše ruka proti palci útočníka. Díky síle, která zde vzniká, je síla potřebná k vyproštění s techniky oproti síle použité minimální. Navolnění u těchto technik ovšem není možné vynechat, neboť jím předcházíme pokračujícímu útoku ze strany útočníka. Kvůli udržení kontroly nad situací při úchopu obou rukou vyprošťujeme vždy současně pouze jednu z nich. Jakmile se dostaneme z úchopu, není již, problém pomocí technik podmetu či jiných zneškodnit útočníka a následně jej zadržet.



Obrázek 29 Uchopení za ruku



Obrázek 30 Průběh použité techniky



Obrázek 31 Páka na zápěstí

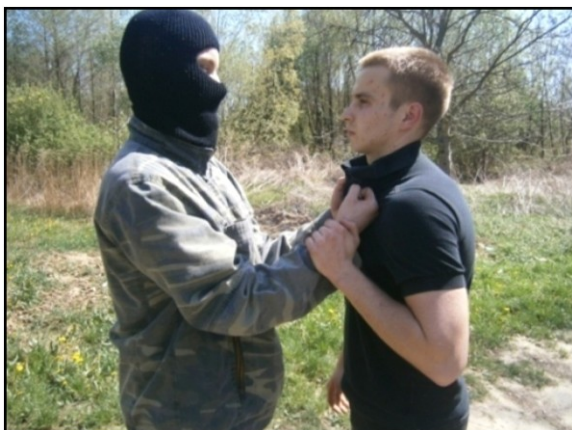
3.2.4.2 Uchopení za oděv

Uchopení za část oděvu, ať již rukáv, popřípadě úchop na hrudníku je již mnohem častější. Tato pozice dává útočníkovi dostatečný prostor, aby nás vyvedl z rovnováhy, tím že námi bude cloumat a následně si nás odkryl pro útok.

V případě držení za rukáv se s této techniky vyprostíme jednoduchým pohybem kolem palce útočníka, samozřejmě s navolňovací technikou. Tento pohyb spolu s překroucením oděvu kolem palce vyvine dostatečnou sílu, která je potřebná k vyproštění s tohoto úchopu, následně již není problém přejít v techniky podmetů, porazů, či jiných abychom útočníka zneškodnili a mohli přejít k zadržovací páce.

Při držení za oděv v oblasti hrudníku pro nás nastává situaci výrazně jednodušší, neboť tento úchop nám poskytuje výhodnou pozici pro nasazení některé z pák, při jejichž nasazování působíme na loket. Ani to ovšem není nutností, stačí pouze změnit pozici,

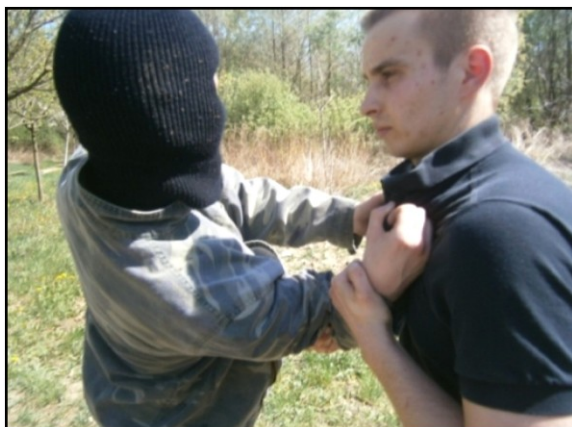
abychom k útočníkovi nestáli přímo, a již nemáme problém s nasazením podmetu a následným zadržením.



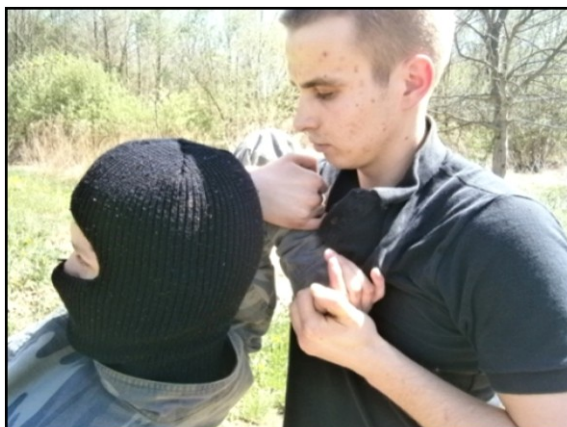
Obrázek 32 Uchopení za oděv



Obrázek 33 Navolnění



Obrázek 34 Nasazení páky

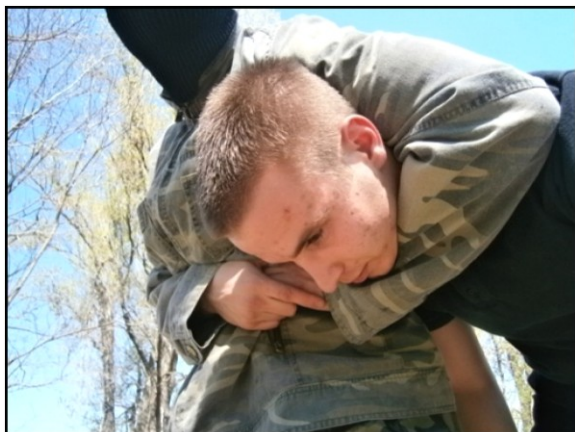


Obrázek 35 Páka na zápěstí

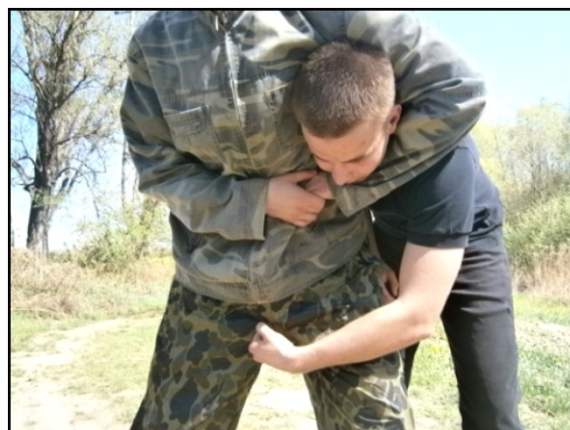
3.2.4.3 Kravata

Kravata je asi nejčastější forma úchopů, s níž se můžeme setkat, technika je velice intuitivní a v podstatě ji každý umí. Ovšem dobře nasazená kravata může být velice nebezpečná, neboť kromě dýchání zamezuje také proudění krve, převážně u kravaty ze zadní sféry. Můžeme je tedy rozdělit na kravaty z boční a zadní sféry, kde se s každou jako obránci potýkáme trochu jinou technikou, u žádné z nich nechybí však navolnění.

Kravata z boční sféry, se dá lehce zneškodnit pomocí účinné techniky, kdy útočnickovy přidržíme nohu a následně za pomoci jedné ruky, která vychýlí hlavu útočníka, čímž dojde k určité ztrátě stability, útočníka dostaneme k zemi, kde již není většinou problém nasadit některou ze zadržovacích pák.



Obrázek 36 Kravata z boku



Obrázek 37 Navolnění

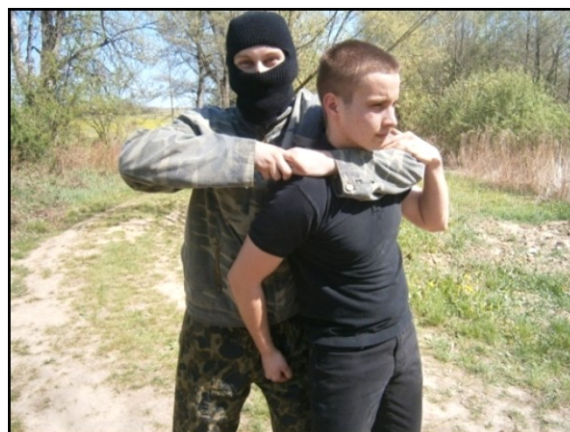
Obrázek 38 Přidržení nohy a vychýlení
hlavy útočníka

Obrázek 39 Dokončení techniky

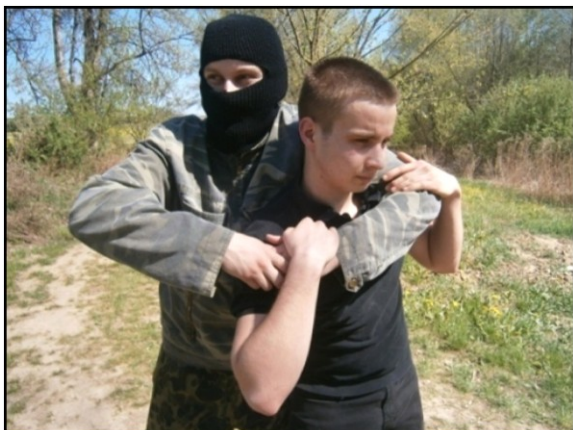
U kravaty ze zadní sféry máme na výběr více metod jejího zneškodnění, je však nutné pamatovat na to, že vždy musíme uvolnit dýchání a krevní oběh abychom neupadli do bezvědomí dříve, než tuto techniku zneškodníme, neboť je jednou z nejnebezpečnějších amatérských technik. Pokud někomu více sedí přehozy, není zde problém nasadit klasický přehoz přes rameno. Druhá technika spočívá pouze ve vyproštění z držení, takže následně musíme opět pokračovat, abychom zneškodnili útočníka a mohli jej zadržet, zneškodnění probíhá již tradičně formou podmetů, strhů a podobných technik.



Obrázek 40 Kravata zezadu



Obrázek 41 Navolnění



Obrázek 42 Uvolnění krevního oběhu
a dýchací trubice



Obrázek 43 Vyproštění s nasazením páky



Obrázek 44 Páka na zápěstí

3.2.4.4 Škrčení

Různé formy škrčení, budou pravděpodobně druhou nejběžnější technikou úchopů, s níž se můžeme setkat. Zneškodnění techniky škrčení je vesměs snadné, komplikuje se nám to, pouze pokud jsme při škrčení fixováni u zdi. Rozlišujeme tedy tři základní typy škrčení a to škrčení jednou rukou, oběma rukama a poté s fixací u zdi, kdy už je lhostejné jestli útočník používá jednu nebo dvě ruce, technika je již stejná.

Technik jak odvrátit škrčení je nepřehledné množství a každý si jistě vybere tu, která mu nejvíce sedí. Především škrčení jednou rukou nabízí obrovskou variabilitu techniky, přes obyčejný ústup, odražení ruky nebo také možnosti přenést situaci v náš prospěch pákou na útočnickovu ruku.



Obrázek 45 Škrčení jednou rukou

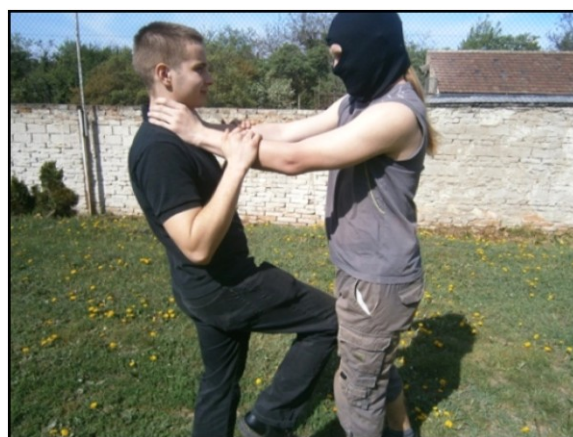


Obrázek 46 Vyproštění ze škrčení

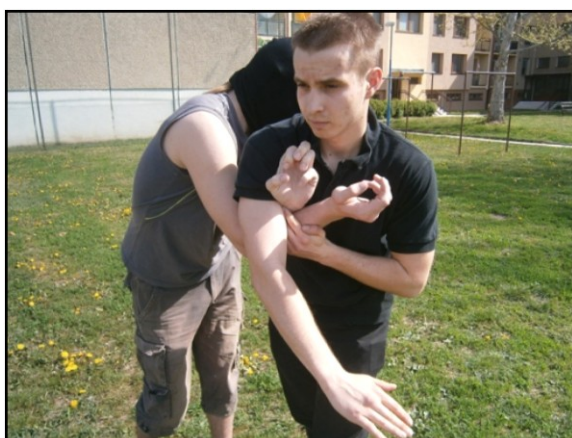
Při škrčení oběma rukama jsme schopni pohybem naší ruky po obloučku celou škrťící techniky zneškodnit a dostáváme se do pozice, z níž je už jednoduché navolnit útočníka loktem, následně jej pomocí podmetu či jiné techniky dostat na zem a zde nasadit zadržovací páku dle potřeby.



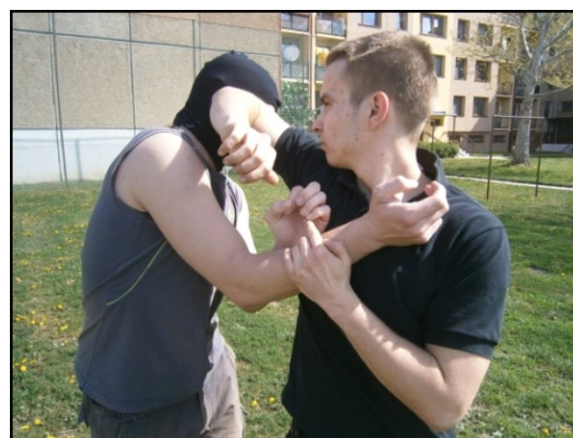
Obrázek 47 Škrčení oběma rukama



Obrázek 48 Navolnění



Obrázek 49 Provedení techniky



Obrázek 50 Druhé navolnění loktem

Pokud jsme při škrcení ovšem přitlačeni ke zdi, je nutné techniku změnit. Tato technika vychází z pohybu našeho těla a jeho rotace, kdy využijeme faktu, že útočník na nás tlačí, aby nás udržel u zdi. S navolněním ukročíme lehce do strany a z rotací hrudníku už útočníka vedeme proti zdi, kde následně využijeme techniku zadržení dle potřeby.

3.2.4.5 Jiné typy uchopení

Dalšími typy uchopení, s nimiž se můžeme setkat, je objetí hrudníku z přední sféry ať s volnými rukama, popřípadě s držením rukou, popřípadě objetí hrudníku ze zadní sféry, taktéž s rukama nebo bez nich.

Objetí hrudníku s přední sféry s volnými rukama

S touto technikou útoku se setkáme zejména v podání mohutných mužů, kteří svou oběť zvednou do vzduchu a tlakem se snaží stlačit hrudník a tím pádem omezit dýchání. Pro útočníka tkví problém této metody ve faktu, že nám nechává volné ruce a tím pádem jistou volnost v sebeobraně technice. Důležité je opět navolnění, vzhledem k volným rukám si můžeme vybrat mezi úderem či kopem. Následně prsty působíme na útočníkův nos a současně zakláníme jeho hlavu, ve většině případů nás útočník pustí. Jsou ovšem i případy kdy útočník na tuto techniku nereaguje, v takových případech je nutné do techniky zapojit i úder prstem na útočnickovo oko.



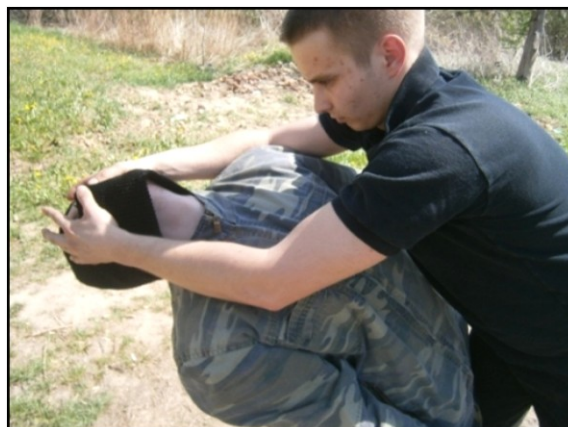
Obrázek 51 Držení s přední sféry 1.



Obrázek 52 Navolnění



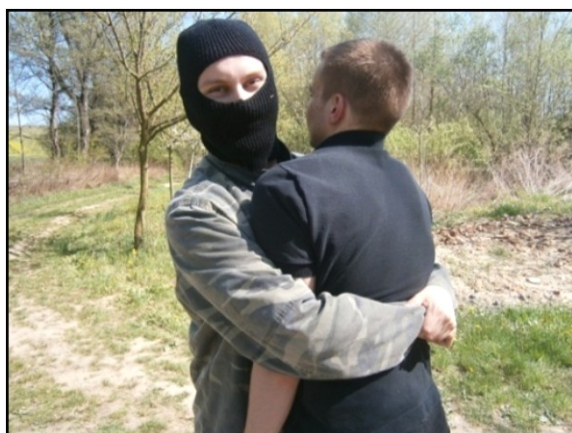
Obrázek 53 Tlak na nos a zavrácení hlavy



Obrázek 54 Dokončení techniky

Objetí hrudníku s přední sféry včetně objetí rukou

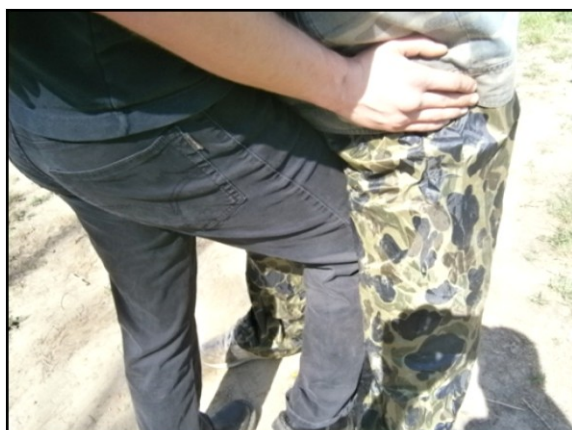
Technika je obdobně jako předchozí využívána převážně stejnou skupinou lidí. Je zde důležité reagovat rychle. Jakmile dojde k úchopu, musí okamžitě následovat navolnění, v tom případě pouze za pomoci nohou, ať již kopem, či dupnutím na nohu útočnicka. V této chvíli je nutné snížit své těžiště a uvolnit se tlakem rukou do oblasti pánve.



Obrázek 55 Uchopení s přední sféry 2.



Obrázek 56 Navolnění



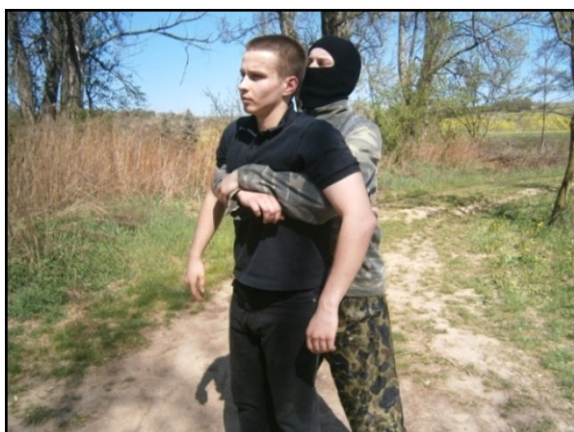
Obrázek 57 Příprava k odstrčení



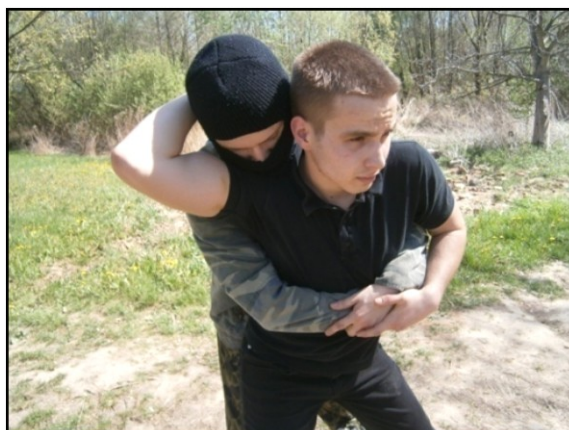
Obrázek 58 Odstrčení

Objetí hrudníku ze zadní sféry s volnými rukama

Při této technice je také důležitá rychlost, v případě, že bychom byli zvednuti ze země, nasazují se páky problematictěji. Opět je důležité útočníka navolnit, v tomto případě volíme spíše navolnění pomocí nohou. V té chvíli již musíme chytnout jeden nebo více prstů útočnickovi ruky a začít je páčit proti jejich pohybu. Obzvláště vhodným prstem je malíček, který je nejcitlivější. Následně již není problém útočníka odvést na zem a zadržet jej zde pomocí některé ze zadržovacích pák.



Obrázek 59 Držení ze zadní sféry 1.



Obrázek 60 Přehoz 1. krok



Obrázek 61 Přehoz 2. krok



Obrázek 62 Zadržovací páka

Technika u posledního zmíněného typu úchopu, tedy objetí ze zadní sféry včetně objetí rukou je velice obdobná.



Obrázek 63 Držení ze zadní sféry 2.



Obrázek 64 Páka na malíček - detail



Obrázek 65 Páka na malíček



Obrázek 66 Vedení zadrženého

3.3 Zadržení ozbrojeného z hlediska intenzity

Útočník se zbraní je samostatnou kapitolou sama o sobě. Vzhledem k faktu, že v těchto případech hrozí vážné zranění popřípadě úmrtí obránce, je nutné volit nejtvrďší metody zneškodnění útoku a nestále při jejich eliminaci udržovat kontrolu nad útočníkem a jeho zbraní.

3.3.1 Nůž

Nůž je jednou z nejnebezpečnějších chladných zbraní, neboť se snadno skryje a jeho zraňující účinek je velký, nožem v podstatě nejde ublížit málo. Systemizujeme jej jako bodnořeznou zbraň. To co je v této kapitole uvedeno, platí pro všechny mutace čepele, ať již dýky popřípadě čepele tanto. Pokud má útočník nůž a rozhodneme se jej odzbrojit a následně zadržet je nutné v takové situaci zachovat klid, neboť každá chyba se nám může stát osudnou. Ať již útočník útočí z jakékoliv sféry sekem popřípadě bodnutím, je důležité blokovat ruku co nejbližší zápěstí nejlépe oběma rukama. To nám umožní jednou rukou přebrat kontrolu nad rukou se zbraní a druhá ruka pokračuje směrem k útočnickově hlavě navolňovací technikou, v těchto případech není od věci navolňovací techniku několikrát zopakovat, neboť jde o život. V této fázi kdy již útočníka máme navolněného je důležité jej dostat k zemi a odzbrojit. Povalení útočníka provádíme, konvenčně již známými technikami podmetu a samotné odzbrojení provedeme za pomoci páky na loket či zápěstí, v této pozici současně již máme útočníka zadržného.



Obrázek 67 Útok nožem - blok



Obrázek 68 útok nožem - blok



Obrázek 69 Kontrola a navolnění



Obrázek 70 Stržení útočníka



Obrázek 71 Páka na loket



Obrázek 72 Páka na loket - odzbrojení

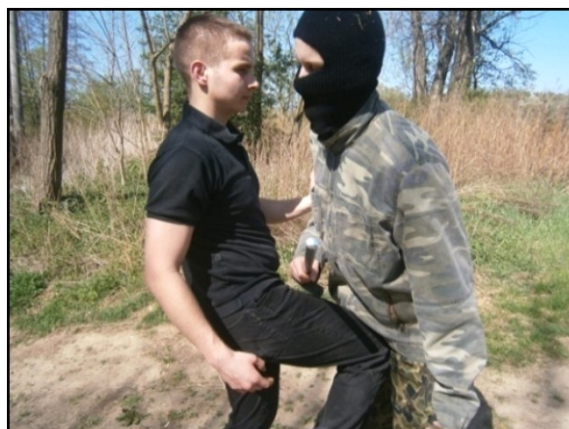
3.3.2 Obušek

Obušek systemizujeme jako pádnou zbraň a může mít různé formy provedení, přes teleskopické, popřípadě pevné obušky až po formu improvizovaných zbraní formou například trubky. Zde hodně záleží při volbě techniky na uchopení obušku, zda již útok probíhá, popřípadě jsme pouze ohrožováni, například tak že útočník stojí proti nám a významně si obuškem poklepává o dlaň druhé ruky.

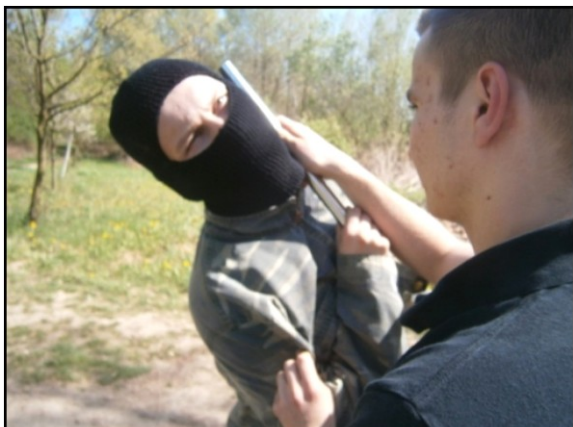
V případě ohrožení jsme schopni útočníka navolnit některým s kopů a následně chytit obušek co nejdále od místa držení. V této chvíli získáváme dostatečnou páku, abychom mohli provést druhou fázi navolnění samotným obuškem proti útočníkovi, zde již není problém obušek úderem do ruky, jež jej drží odzbrojit. Poté již pokračujeme konvenčně technikami podmetů, strhů či pák abychom útočníka dostaly na zem a mohli nasadit zadržovací páku.



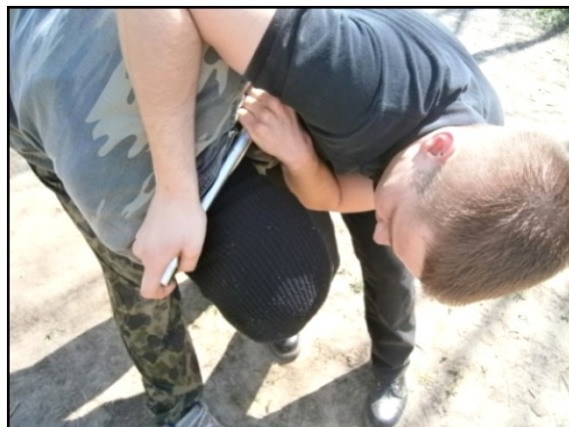
Obrázek 73 Hrozba obuškem



Obrázek 74 Navolnění



Obrázek 75 Vyžití obušku proti útočníkovi

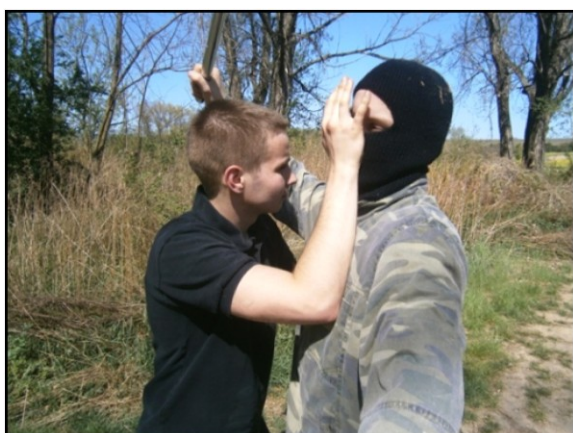


Obrázek 76 Páka na krk



Obrázek 77 Zadržovací páka

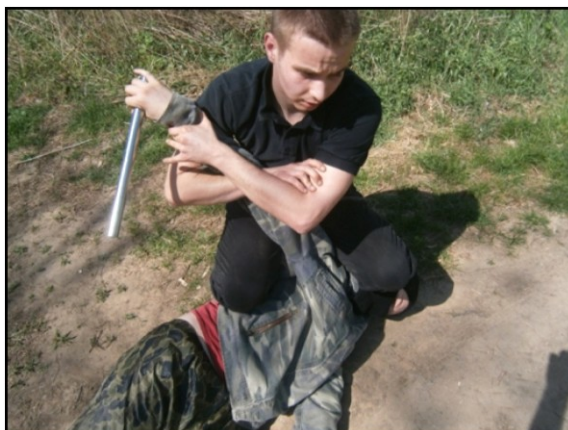
V případě samotného napadení musíme zkrátit vzdálenost mezi námi a útočníkem již ve stádiu náprahu, v této pozici není možné, aby útočník efektivně zaútočil, a my můžeme využitím standardních technik podmetů, či jiných útočnicka dostat na zem a nasadit zde páku na loket či zápěstí abychom jej odzbrojili.



Obrázek 78 Navolnění



Obrázek 79 Podmet



Obrázek 80 Zadržovací páka

3.3.3 Boxer

Boxer je principiálně velice primitivní zbraň tvořená prstýny s oporou dlaně, vyrábí se v mnoha provedeních od klasického až po boxera s hranoly či ostny na úderové ploše, systemizovali bychom jej, jako malou úderovou zbraň. Z hlediska obrany, přestože boxer zvyšuje úderovou sílu útočníka, je obrana vůči němu stejná jako u úderových technik. Pouze vzhledem k většímu účinku využijeme větší intenzity aktivní obrany. Boxer jako takový nemá cenu odzbrojovat vzhledem k jeho konstrukci.



Obrázek 81 Boxer [14]

3.3.4 Jiné zbraně

Většina ostatních zbraní, s nimiž se můžeme běžně setkat, jsou kromě výše zmíněných improvizované zbraně. Ať již se jedná o láhev, trubku či jinou „zbraň“. Ve většině případů je možné využít předcházející techniky, je ovšem nutné správně zařadit, které zbraně se tato improvizovaná varianta podobá. Což se dá vcelku snadno určit dle charakteru zbraně a stylu jakým je s ní veden útok.

3.4 Použité prostředky

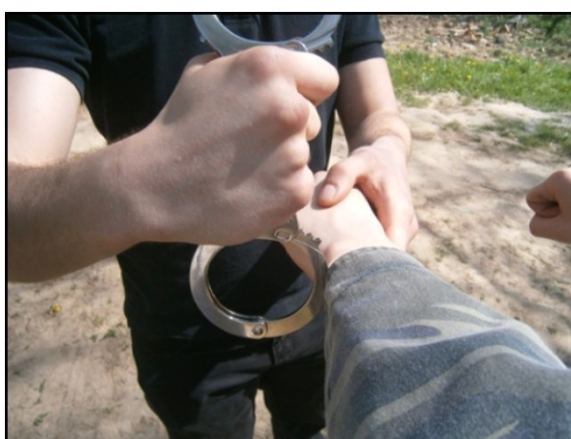
V této kapitole se blíže podíváme na obranné a poutací prostředky, se kterými bychom mohli přijít do styku na naší straně při výkonu zadržovacích, odváděcích technik či technik k zneškodnění útoku. Každý s těchto prostředků je ovšem „dvousečnou zbraní“. Což znamená, že při neopatrnosti nebo v případě vlastní chyby může být snadno využit proti nám.

3.4.1 Pouta

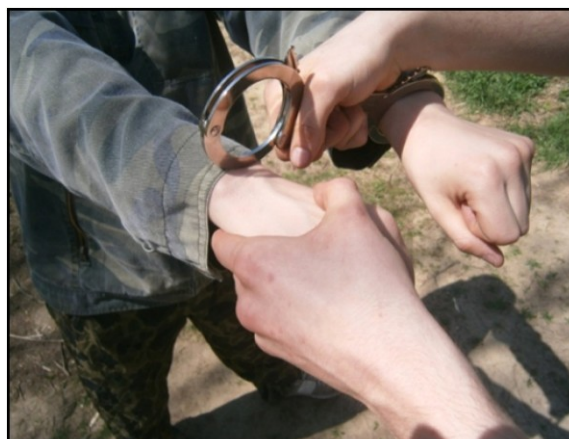
Pouta jsou neodmyslitelnou součástí například složek policie, ovšem své místo nacházejí i mezi pracovníky soukromých bezpečnostních služeb. Díky využití pout získáváme kontrolu nad zadrženým a umožňují nám využití technik od slabé intenzity až po velice vysokou. Samotný proces poutání je odlišný v každé situaci zadržení.

Zadržený spolupracuje

Vzhledem k faktu, že zadržovaný v této situaci spolupracuje, je zde možné bezproblémové poutání s přední i zadní sféry, záleží na nás, jak podezřelého instruuje. Je pravidlem pro rychlý a bezproblémový průběh poutání, že první nasazujeme objímku která je vespod naší ruky a následně jen zaklapneme horní objímku na druhé ruce. Tento akt poutání s dobrým tréninkem netrvá déle než pár sekund. V této chvíli již můžeme zadrženého odvést formou doprovodu.



Obrázek 82 Poutání krok 1.



Obrázek 83 Poutání krok 2.



Obrázek 84 Poutání krok 3.

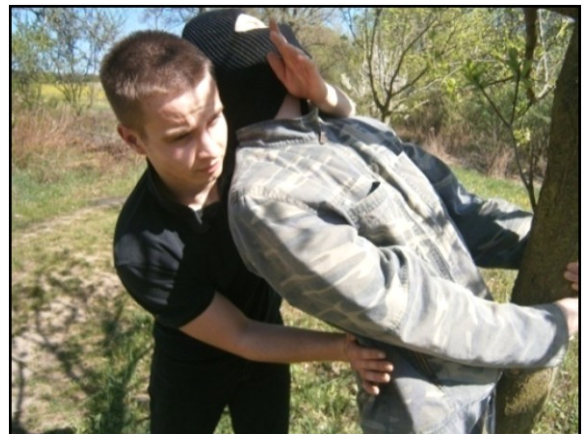
Zadržený nespolupracuje, ale neútočí

Což pro naše potřeby znamená fakt, že klade pasivní odpor. Za pasivní odpor je považováno například posazení podezřelého, popřípadě jeho postavení ke zdi, kdy nám znemožňuje zadržení. Můžeme sem ovšem také řadit pokus o útěk, snahu chytit se nějakého pevně ukotveného objektu.

Důležitou částí v této fázi je překonat odpor, který podezřelý klade. Je nutné si ovšem uvědomit, že nedochází k žádnému útoku na naši osobu, není tedy možné využít aktivní obrany. Intenzita techniky, jež volíme je tedy střední (stupeň B na naší škále).



Obrázek 85 Podezřelý se drží stromu



Obrázek 86 Zneškodnění pasivního odporu



Obrázek 87 Položení podezřelého



Obrázek 88 Zadržovací páka



Obrázek 89 Poutání krok 1.



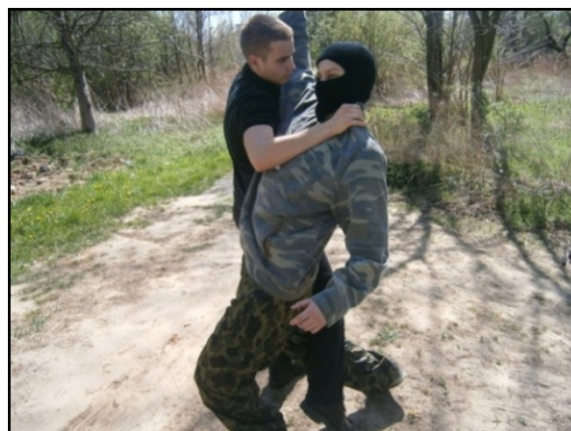
Obrázek 90 Poutání krok 2.

Zadržžený nespolupracuje a útočí

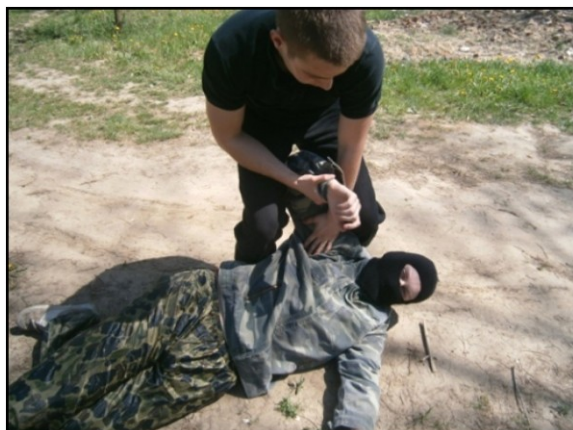
V této chvíli jsme již pod fyzickým útokem ze strany útočníka, je tedy nutné jej zneškodnit, jak jsme si již zmínili výše v této kapitole a následně spoutat zadržovanou osobu. Je třeba si pomatovat, že zadržovaný by měl být po celou dobu poutání pod tlakem a bolestí druhého až třetího stupně, aby nemohlo dojít k jeho vyproštění a dalšímu útoku.



Obrázek 91 Zneškodnění útoku



Obrázek 92 Podmet



Obrázek 93 Páka na zápěstí



Obrázek 94 Převalení útočníka



Obrázek 95 Zadržovací páka - detail



Obrázek 96 Zadržovací páka



Obrázek 97 Poutání krok 1.



Obrázek 98 Poutání krok 2.

3.4.2 Teleskopický obušek

Teleskopický obušek najde široké uplatnění v samotných sebeobránných technikách, ale také v zadržovacích a hlavně odváděcích technikách. Svou konstrukcí umožňuje nasazení větší intenzity u samotných pák.



Obrázek 99 Páka na krk

3.4.3 Elektrický paralyzér

Po sérii testů jsme schopni říct, že paralyzér samotný krom psychologického efektu nemá v této problematice přílišné uplatnění. Po jeho použití dochází pouze ke stažení svalu a úleku, který způsobí přirozená lidská snaha uhnout nepříjemným vlivům. Je tedy v podstatě nemožné v reálné situaci udržet elektrody s kontaktem na útočnickovi po požadované dobu 5 sekund, kterou udávají všichni výrobci. Své uplatnění ovšem najde při případném vyproštění z úchopu, kdy zasažený člověk téměř jistě pustí. V takovém případě je ovšem nutné pokračovat dalšími technikami, aby útočník nemohl pokračovat v útoku, neboť po aplikaci paralyzéra je jen otázkou velice krátkého okamžiku než se zmůže k dalšímu útoku.

Způsobená bolest jako taková je zanedbatelná a dá se potlačit vůlí.

3.4.4 Obranný sprej

Obranný sprej je velice užitečný a kompaktní obranný prostředek. Na trhu je dostupná široká nabídka co se složení a způsobu uvolnění účinné složky týče. Z hlediska složení narazíme hlavně na pepřové spreje (účinnou látkou je OC – oleoresin capsicum).

Spreje se dále rozlišují, jak jsem již zmínil podle formy, v níž je účinná látka uvolněna, jedná se především o aerosol, tekutou střelu a pěnu, přičemž každá s těchto forem má určité charakteristické vlastnosti.

Působení těchto sprejů na organismus má silný paralyzující účinek, ale tento sebou nese žádné riziko vážnější újmy, proto bychom je mohly, co se intenzity zadržení týče, řadit do středních hodnot.

3.5 Reakce na chování zadrženého

Po celou dobu sebeobraně situace a také procesu zadržení nesmíme zapomínat na komunikaci a samotné reakce na chování podezřelého. V průběhu celé situace může totiž dojít k množství zvrátů, které úzce souvisí s fakty, že NO a zadržení mohou volně přecházet mezi sebou a je tedy možné, že budeme muset vícekrát zneškodňovat útok a nasazovat zadržovací techniky v rámci jedné osoby. To ale není všechno, také při samotném zadržení může podezřelý přecházet mezi třemi výše zmíněnými stavy spolupráce, nebo nespoupráce. Na tyto situace je tedy nutné zavčas reagovat a přizpůsobit se jim.

Příklad 13. Reakce na chování zadrženého

Hlídač je na pravidelné obchůzce objektu, Chvíli na to narazí na prostříhanou díru v plotě a vydá se hledat narušitele. Neuběhne ani 10 minut a objeví podezřelého u zadních dveří do objektu, který se je snaží pomocí vyhmatávání otevřít. Začne k němu přistupovat se zvoláním „Stůj, nebo zavolám policii“. Na tato slova podezřelý reaguje útekem, hlídači se jej naštěstí podaří dostihnout a již se jej chystá zadržet. Podezřelý se ovšem otáčí proti hlídači a začíná na něj útočit. Ten ovšem pomocí hmatů a chvatů profesní obrany útok zneškodní a povalí útočníka na zem. Který dříve než hlídač zvládne zákrok ukončit, rychle vstává a opět se vydává na útek směrem k prostříhané díře. Hlídači se povede mu odříznout únikovou cestu a podezřelý se chytá plotu. Ve chvíli kdy se k němu hlídač přiblíží, začíná spolupracovat, je ovšem nutné vzhledem k předešlému dění, již nasadit intenzivnější odváděcí páky.

Shrnutí

Metod zadržení, popřípadě odvádění, s nimiž se můžeme setkat, je velké množství, každá se ovšem vyznačuje určitým stupněm intenzity, který je nutné vzhledem k situaci správně zvolit.

V případě, že zadržený spolupracuje, neuchylujeme se k fyzickým technikám, protože je to zbytečné. Využíváme zde komunikace (např. nařízení), jimiž podezřelého zadržíme. Odvádění je zde zpravidla prováděno formou doprovodu.

Pokud zadržený nespolupracuje, ale neútočí je často již nutná fyzická technika slabší intenzity. Před jejím nasazením ovšem na úrovni komunikace využijeme slovní hrozbu („Stůj, nebo zavolám policii). Odvádění je již ve většině případů prováděno za pomoci volnějších pákových technik, které nám umožňují přidat na intenzitě, pokud zadržený začne dělat problémy.

Nejhorší případ, který nás může potkat, je když zadržený nespolupracuje a útočí (pokud je útok veden zbraní všechny techniky jsou intenzivnější). Zde se nevyhneme požití aktivní obrany a fyzických technik zadržení (po celou dobu zákroku je nutné se zadrženým komunikovat, čeho se vůbec dopustil, co se bude dít dál apod.). Techniky v tomto případě se vyznačují již vysokou intenzitou jak u samotného zadržení, tak i odvádění (většinou formou páky).

Musíme si ale uvědomit, že všechny předchozí stavy se mohou po dobu celého procesu zadržení opakovaně prolínat a je tedy nutné jim přizpůsobit intenzitu techniky individuálně ke každé situaci.

4. LIDSKÉ ASPEKTY

Lidé nejsou stroje, aby každý na krizové situace reagoval stejně a bezchybně. Na každého mají jiný vliv a je nutné podle toho s pracovníky PKB jednat. Jedná se v podstatě o rizikové povolání, které má vysoké nároky na fyzickou i psychickou kondici jedince a musíme znát psychologické vlivy jednotlivých činitelů, jako jsou stres, strach, ale i „profesní slepota“. To ovšem nestačí, je nutné, aby pracovník PKB reprezentoval svou agenturu, ale musí si vydobýt respekt i svým vystupováním a komunikačními schopnostmi, proto se i na tyto aspekty podíváme v této kapitole blíže.

4.1 Psychologické vlivy na proces zadržení a situaci profesní obrany

Ve všech sebeobraných, popřípadě zadržovacích situacích hraje nedílnou roli také psychika všech účastníků. Z našeho pohledu se ovšem budeme zabývat pouze psychikou pracovníka PKB, který se s těmito situacemi dostane do kontaktu.

Hlavními jevy, které nejvíce ovlivňují rozhodování a schopnost správně provést techniku zadržení jsou:

- Stres
- Strach
- „Profesní slepota“

Stres

Stres je stav, který nastupuje vždy, za každé situace. Není jej tedy možno úplně odvrátit, můžeme ovšem dostatečným tréninkem zmírnit jeho následky. To ale, nemůžeme tvrdit s naprostou jistotou, neboť každá situace profesní obrany je odlišná a je nutné k ní přistupovat individuálně.

Člověk, který je vystaven účinkům stresu, často reaguje na vnější vlivy přehnaně emocionálně, mnohdy není schopen rozumně posoudit vzniklou situaci, dále se také dopouští chyb i v činnostech v nichž se běžně orientuje a zvládá je, není totiž schopen se na ně plně soustředit, nebo se na ně soustředí příliš a uniknou mu jiné vlivy, na které je nutné brát ohled.

Stres jako takový může být vyvolán množstvím faktorů, ať již se jedná o problémy v osobním životě pracovníka, pocit nedocení jeho pracovních schopností a zkušeností, setkání se s dosud neznámou situací, snížená viditelnost a mnoho jiných.

Příklad 14. Vlivy stresu na proces zadržení a situaci profesní obrany

Mladý hlídač, který je ve výkonu služby sotva pár týdnů a dosud neměl problémy s narušitelem v objektu, provádí v noci běžnou obchůzku po celém areálu objektu. Brzy dostane zprávu od ústředny, že došlo k narušení perimetru objektu. Velice brzy nachází místo vniku, kterým je prostříhaná díra v plotě. V této chvíli již začíná působit stres na hlídače a ten se sice soustředí plně na vzniklou situaci, ale díky svým emocím je její posuzování značně zkreslené. Během deseti minut narazí na narušitele v objektu, který se snaží překonat zámeček dovnitř samotné budovy. Hlídač se k němu pomalu blíží a ne zrovna sebevědomým hlasem se snaží zastavit jeho jednání slovy: „Stůj nebo zavolám policii“. Narušitel ovšem reaguje na tato slova útokem vůči hlídači. Ten sice útok zneškodní, ale ve chvíli kdy útočnicka povalí na zem, aby jej zadržel, není již vlivem stresu schopen nasadit žádnou za zadržovacích pák. Po následném krátkém „souboji na zemi“ se povede narušiteli zvednout a z objektu utéct.

Strach

Na strach ovšem ne ve všech případech je čas, často se setkáme se situací, která je nárazová a pracovník PKB nemá čas, aby pocítil účinky strachu. Tento stav nastává, až v delších časových intervalech v průběhu situace, kdy se ještě neuchylujeme k samotnému zároku.

Strach je dalším psychologickým vlivem, na který je nutné brát ohled. Každý člověk se něčeho bojí. Otázkou ovšem je jak jsou schopni se svým strachem vyrovnat, situace je zde podobná jako u stresu, kdy každý na vlivy způsobující tyto stavy reaguje jiným způsobem. Rozlišujeme adekvátní reakce, které jsou podvědomé, jež udrží člověka ve střehu, a je schopen lépe reagovat na vzniklé situace. Pak zde ovšem máme neadekvátní reakce, způsobené aktuálním pocitem ohrožení.

Co vyvolává strach:

- Neznámé prostředí
- Snížená viditelnost
- Konfrontace s podezřelým
- Přítomnost zbraně v situaci profesní obrany
- A mnoho jiných.

Negativní účinky strachu:

- Ztuhnutí (úleková reakce)
- Snížení reakcí a motorických schopností
- Utlumení logického myšlení
- Tunelové vidění
- A mnoho jiných.

Příklad 15. Vlivy strachu na proces zadržení a situaci profesní obrany

Pracovník pracující na vrátnici velkého objektu vykonává svou každodenní práci. V té chvíli kolem něj prochází člověk, který se odmítá legitimovat, zda do objektu vůbec patří. Jedná se o vysokého, urostlého muže. Tento vrátný neměl dosud zkušenosti s podobnou situací a jedná se pro něj o zcela novou situaci. Po chvíli vzrušené debaty, se narušitel rozhodne pokračovat dále dovnitř objektu a ignorovat vrátného. V této chvíli se ve vrátném mísí pocity stresu i strachu, neboť muž má od pohledu silovou převahu. Pronásleduje podezřelého a snaží se jej zadržet, ve chvíli kdy se na něj muž otočí a začne jej verbálně napadat, vrátný vlivem strachu ztuhne, a není schopen reagovat na přichozí fyzický útok muže.

„Profesní slepota“

Profesní slepotou myslíme situaci, kdy pracovník PKB samotné zadržení prováděl již nesčetněkrát a považuje jej za naprosto rutinní úkol. Tento postoj je chybný, neboť každá situace profesní obrany je specifická ať již z hlediska útočníka, či vlivů prostředí a je tedy nutné k ní přistupovat individuálně. V této situaci pracovník ve svém domnění, že techniku má dokonale zvládnutou, se na tento proces plně nesoustředí a nebere v potaz všechna rizika, která mu hrozí. Často se tedy může stát, že situaci podcení, samotné zadržovací, či odváděcí techniky provádí ledabyly bez řádného nasazení páky, která je k jejich udržení nutná a podezřelý má velkou šanci se s těchto technik vyprostit a utéct, či ohrozit pracovníka PKB na zdraví, či životě.

Příklad 16. Profesní slepota a její vliv na proces zadržení a situaci profesní obrany

Zkušený hlídač provádí obchůzku po objektu. Brzy mu dojde hlášení o narušení perimetru a vydává se k místu vzniku poplachu. Na tomto místě naráží na narušitele, který prostříhal plot. Začne se k němu tedy přibližovat se slovy: „Stůjte, jste na soukromém pozemku“. Na tato slova ovšem narušitel reaguje značně agresivně a zaútočí na hlídače.

Ten sice útok zneškodní a povalí útočnicka na zem. Vzhledem k faktu, že se pro hlídače jedná o rutinní zákrok, který prováděl již mnohokrát, nasadí na zemi páku na zápěstí. Páka ovšem není příliš dobře nasazena a narušitel má tedy možnost uniknout z úchopu, udeřit hlídače a z objektu utéct.

4.2 Verbální komunikace se zadrženým

Po celou dobu procesu zadržení je nutné s podezřelým komunikovat. Je důležitá již při samotném prvotním kontaktu s podezřelým, nezávisle na tom o jaký stupeň intenzity se jedná oznámit mu, čeho se dopustil a informovat jej co se s ním bude dít dál.

Pracovník PKB by v závislosti na celé situaci a intenzitě měl volit správnou intonaci a vystupování.

Příklad 17. Špatně zvolené vystupování a komunikace

Hlídač provádí pravidelnou obchůzku po objektu, vzápětí narazí na zmateně se pohybujícího muže. Rozběhne se k němu a řve na něj: „Stůj, nebo uvidíš“. Narušitel se vyděsí a vydá se na útěk. Hlídač jej brzy doběhne, chytne jej za oděv, začne s ním cloumat a řve: „ Tak a teď půjdeš se mnou.“

Příklad 18. Správně zvolené vystupování a komunikace

Hlídač provádí pravidelnou obchůzku po objektu, vzápětí narazí na zmateně se pohybujícího muže. Pomalu se k němu začne přibližovat a sebevědomím hlasem říká směrem k narušiteli: „Stůjte, jste na soukromém pozemku.“. Narušitel se zastaví, hlídač k němu pomalu přistoupí se slovy: „jste na soukromém pozemku. Musím vás požádat, abyste odešel, doprovodím vás k východu.“

4.3 Nonverbální komunikace se zadrženým

Vedle verbální komunikace se zadrženým je důležitým prvkem v komunikaci také nonverbální komunikace. Jedná se o způsob komunikace mezi lidmi, bez užití slov, kterému jsou schopni samovolně porozumět. Jednotlivé gesta nonverbální komunikace se mohou významem, či jejich provedením lišit zemi od země. Některá jsou ovšem universální a ve všech zemích stejná.

Mezi druhy neverbální komunikace řadíme: [11.]

- Mimiku (výraz obličeje)

- Gestiku (pohyby horních končetin)
- Haptiku (doteky, kontaktní chování)
- Posturologii (tonus a držení celého těla)
- Kinetiku (pohyby)
- Proxemiku (přibližování a oddalování se)
- Teritorialitu (označování hranic vlastního prostoru, například diskrétní zóny)

Pracovník PKB by měl volit ne příliš agresivní způsoby nonverbální komunikace, ovšem i přesto by měl působit sebejistě a vyvolávat v lidech autoritu. Toto se ovšem ne ve všech případech podaří a narážíme na pracovníky, kteří ve výkonu své služby působí jako nezaujaté figurky. Je důležité dbát na celé držení těla, přeci jen je rozdíl pokud narazíme na pracovníka s rovným postojem nebo postojem shrbeným. Můžeme si sami odpovědět, s kterého z nich vyzařuje větší sebevědomí a autorita. Přejdeme-li k otázce gestiky, pracovník PKB by se neměl uchýlovat ke konvenčním bojovým postojům a vyzývacím gestům. Jeho postoj by měl být neutrální (tzv. volný bojový postoj), nebo by jeho ruce měly směřovat otevřenými dlaněmi směrem k útočníkovi.

Shrnutí

Každého pracovníka při výkonu služby ovlivňuje psychika, neboť nejsme přeci stroje, abychom reagovali všichni stejně. Na každého působí psychologické vlivy, převážně stres, strach a trend dnešní doby, „profesní slepota“.

Stres na rozdíl od strachu nastoupí vždy. Nejsme schopni jej odbourat a ani pracovníka na situaci dokonale připravit, protože každá situace profesní obrany je jiná a špatně předvídatelná. Jsme ale schopni negativní účinky stresu zmírnit pravidelným nácvikem modelových situací (např. ve ztížených podmínkách).

Strach je dalším jevem, s nímž se každý potýká. Nemůžeme, ale tvrdit že, se negativní účinky strachu dostaví vždy. Aby se člověk začal bát, musí mít čas o situaci přemýšlet a vyhodnotit rizika a hrozby, které mu hrozí.

Profesní slepota je v dnešní době velice rozšířený fenomén, respektive je více vidět. Člověk vlivem profesní slepoty dělá v situacích profesní obrany chyby, které nejsou vyvolány negativními účinky stresu ani strachu. Tyto chyby vycházejí z nedbalosti, neboť pracovník tento zákrok prováděl již mnohokrát a techniku má dokonale zvládnutou.

Problém je ovšem v tom, že každá situace je jiná a není tedy možné se spolehnout na techniku, co už jednou zabrala efektivně, že v jiné situaci bude stejně účinná.

V průběhu celého procesu je samozřejmě velice důležitá komunikace (jak verbální, tak nonverbální). S pohledu verbální komunikace je nutné volit správné vystupování a oznámit zadrženému čeho se dopustil a co se s ním bude dít dál. Záleží velice na zvolené formě, nebo může dojít k úleku ze strany zadrženého a nevypočitatelným zkratovým reakcím. V případě nonverbální komunikace musí pracovník PKB představovat autoritu a nebýt pouze „hlídačem na ozdobu“. Držení jeho těla by mělo vypovídat o jeho připravenosti na nastalou situaci a nesmí vzbudit v podezřelém pocit, že má nad pracovníkem PKB převahu.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5. VLASTNÍ ŠETŘENÍ

Dali jsme si za úkol zjistit jaká je současná situace na poli PKB v souvztažnosti se zadržením, proto jsme si pro pracovníky soukromých bezpečnostních služeb připravili dotazník, jehož cílem je zjistit, které pozice se k zadržení dostanou nejčastěji, jaká je situace na poli přípravy pracovníků na fyzické i psychologické úrovni a zda vůbec postrádají ucelenou metodickou pomůcku, která je výstupem této práce.

5.1 Otázka č. 1

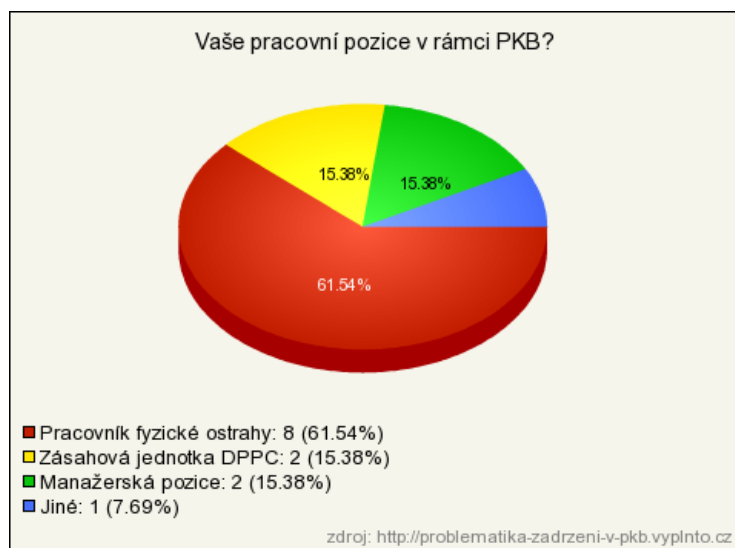
V první otázce jsme si dali za úkol zjistit generové zastoupení na pracovních pozicích PKB. Zde naprostá většina jsou muži (84,62%) a ženy tvoří zbylých 15,38%. Toto se vzhledem k zaměření probírané problematiky dalo předpokládat.



Obrázek 100 Graf otázka 1.

5.2 Otázka č. 2

Druhá otázka o pracovní pozici, nám slouží jako pomůcka pro určení, která z pracovních pozic se k problematice zadržení dostane nejčastěji. Valná většina respondentů byly pracovníci fyzické ostrahy (61,54%), čímž byly míněny hlavně pozice hlídače, či vrátného. 15,38% zastupovaly pozice pracovníků zásahové jednotky DPPC, dalších 15,38% bylo zastoupení manažerských pracovních postů. Jen 7,69% respondentů byly jiné pracovní pozice.



Obrázek 101 Graf otázka 2.

5.3 Otázka č. 3

Třetí otázka nám měla určit, kolik z pracovníků se již při výkonu své služby muselo potýkat s problematikou zadržení. Většina pracovníků (61,54%) se již musely potýkat s narušitelem či jiným podezřelým kterého bylo nutno zadržet, zbylých 38,46% s tímto nemá zkušenosti.



Obrázek 102 Graf otázka 3.

5.4 Otázka č. 4

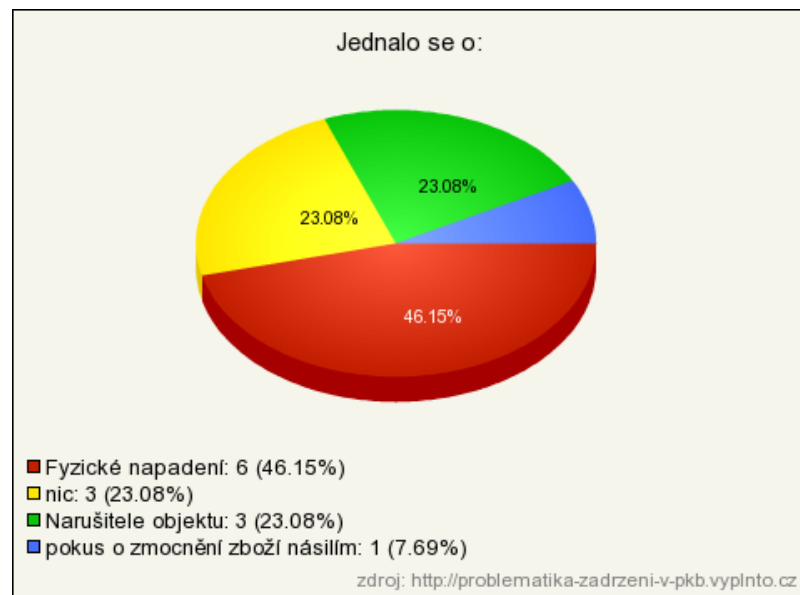
Zde jsme chtěli znát subjektivní posouzení samotných pracovníků na průběh posledního zákroku, zda jej považovali za zákrok o patřičné intenzitě. Dalo se předpokládat, že odpovědi budou veskrze kladné (76,92%) v zbylých případech zákrok většinou neproběhl.



Obrázek 103 Graf otázka 4.

5.5 Otázka č. 5

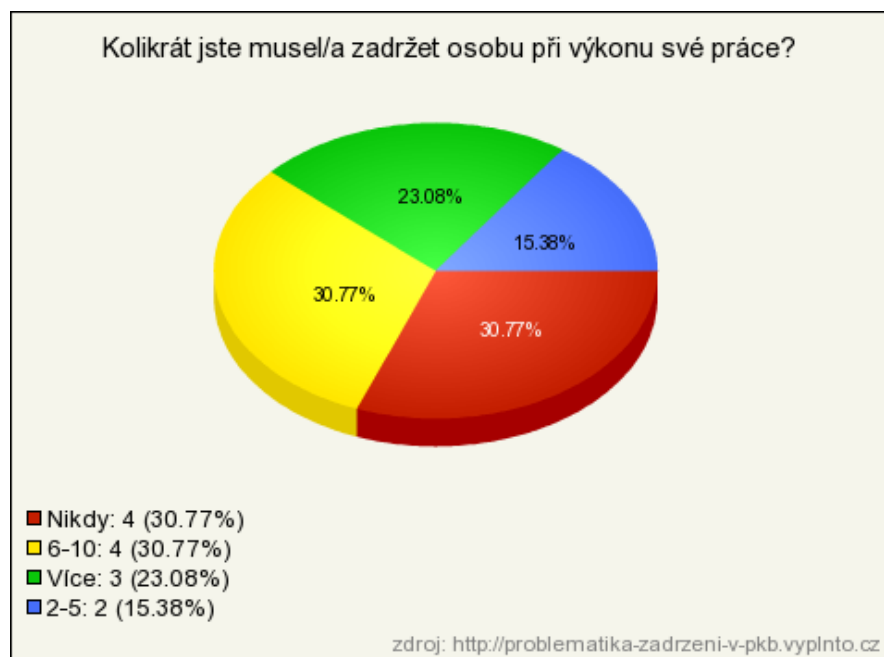
Chtěli jsme také zjistit, o jaké podezřelého z hlediska spáchaného činu se jednalo. Ve většině případů se jednalo o fyzické napadení (46,15%), dále pak o narušitele objektu (23,08%) nebo pokus o zmocnění zboží násilím (7,69%)



Obrázek 104 Graf otázka 5.

5.6 Otázka č. 6

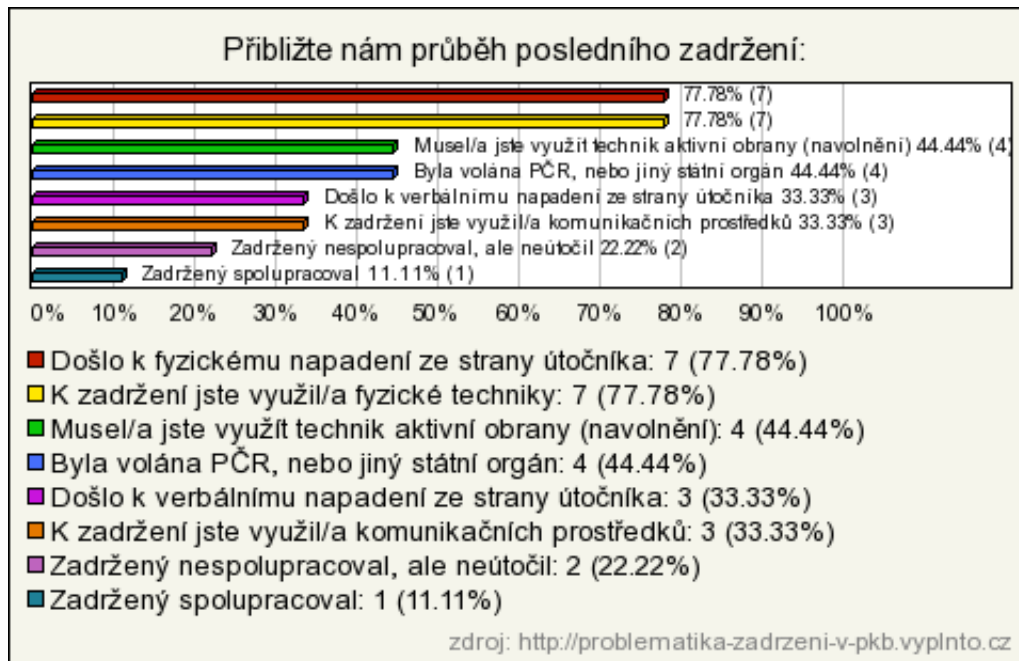
Zajímala nás také četnost zákroků za celou pracovní kariéru pracovníka PKB, tyto výsledky mohou být nevyhovující vzhledem k rozdílům v délce praxe mezi jednotlivými respondenty. K zadržení se nikdy nedostalo 30,77%, s dvěma až pěti zadrženími, má zkušenosti 15,36%, s šesti až deseti zákroky 30,77% a s větším počtem zákroků 23,08% respondentů



Obrázek 105 Graf otázka 6.

5.7 Otázka č. 7

Ve většině případů se jednalo o fyzické napadení pracovníka (77,78%) a proto muselo být stejným procentem i využito fyzických technik k zadržení. Pro zajímavost jen v 11,11% zadržený spolupracoval.



Obrázek 106 Graf otázka 7.

5.8 Otázka č. 8

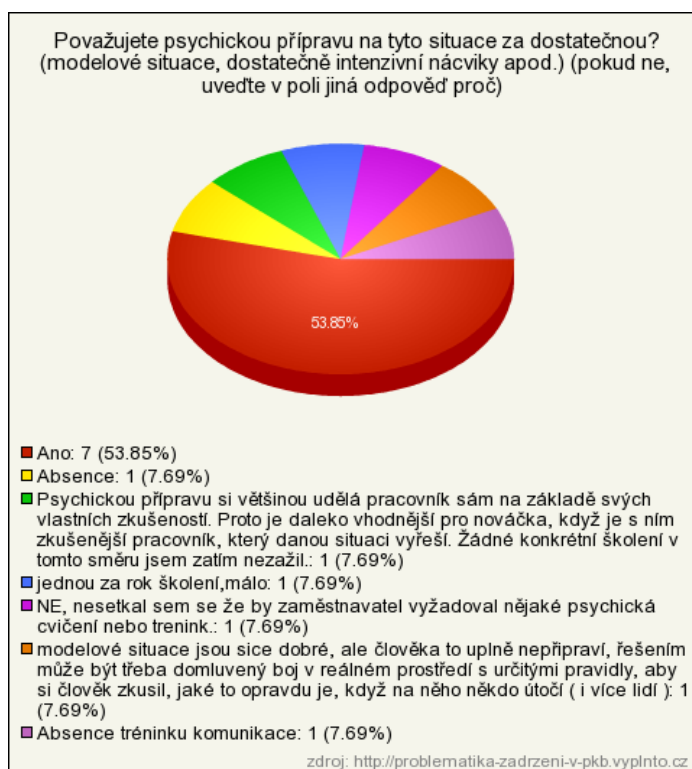
Mimo jiné nás také zajímal současný stav a spokojenost s výcvikovými metodami na poli PKB. Z hlediska fyzické přípravy byla valná většina respondentů spokojena se současným stavem (76,92%). Z některých odpovědí je ovšem patrné, že někdy nejsou tréninky vůbec organizovány a zaměstnanci trénují ve svém osobním volnu.



Obrázek 107 Graf otázka 8.

5.9 Otázka č. 9

Z hlediska psychické přípravy už spokojenost respondentů poklesla a spokojených je pouze 53,85% dotázaných. Dobrým znamením je že někteří s pracovníků (7,69%) si uvědomuje absenci cvičení na úrovni komunikace, ať již verbální, tak nonverbální.



Obrázek 108 Graf otázka 9.

5.10 Otázka č. 10

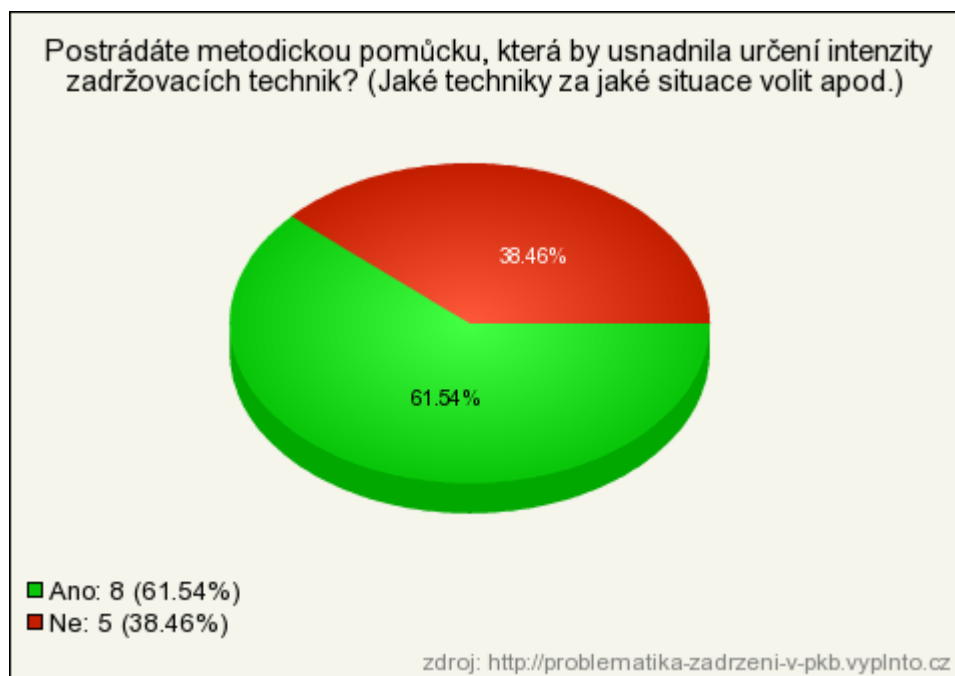
Máte nějaké návrhy na zlepšení situace?

V této otázce měli respondenti zcela volnou ruku, co se odpovědí týče, asi polovina jich neměla žádné návrhy pro zlepšení situace na poli zadržení. Nejčastější odpovědi zbylých respondentů byly:

- Zlepšení, popřípadě zavedení tréninků fyzických technik
- Příspěvek na hrazení seminářů, školení týkajících se problematiky
- Zavedení kurzů, zabývajících se psychickou přípravou
- Zvýšení důrazu na trénink komunikace v těchto situacích

5.11 Otázka č. 11

V poslední řadě nás taky zajímal názor respondentů na potencionální ucelenou metodickou pomůcku, která by usnadnila volbu techniky a určení její intenzity vzhledem k dané situaci. 61,54% respondentů takovou pomůcku postrádá, ovšem zbylých 38,36% dotázaných nikoliv.



Obrázek 109 Graf otázka 11.

Shrnutí výsledků šetření

Z výsledků dotazníku docházíme k závěru, že na pracovních pozicích se vyskytují převážně muži, což se vzhledem k pracovním povinnostem a charakteru samotné práce, dalo předpokládat. Většina těchto lidí pracuje na pozici fyzické ostrahy (převážně hlídači, vrátní) a také téměř všichni lidé na této pozici se již setkali se situací, kde bylo nutné podezřelého zadržet. Se samotným zadržením se nesetkala pouze necelá třetina dotazovaných, zbytek již minimálně jednou mělo s takovou situací zkušenosti.

Téměř v 75 % případech došlo k napadení pracovníka PKB a ten musel tento útok zneškodnit a následně podezřelého zadržet.

S pohledu tréninků jak fyzických technik, tak psychické přípravy jsou zaměstnanci většinou spokojeni a považují je za dostatečné, což ovšem neznamená, že není co zlepšovat, v některých případech jsme se např. dověděli, že tréninky fyzických technik neprobíhají a pracovníci trénují ve svém osobním volnu.

A více než polovině respondentů chybí metodická pomůcka, která by usnadnila určení intenzity zadržení.

6. METODICKÁ POMŮCKA

V této kapitole se budeme blíže zabývat tvorbou metodické pomůcky, která by byla aplikovatelná do prostředí soukromých bezpečnostních služeb. Metodika bude zpracována formou názorného příkladu, neboť tato forma se po sérii rozhovorů se zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb ukázala jako nejlépe pochopitelná, na němž si rozebereme všechny stavy spolupráce podezřelého a odůvodníme si, proč doporučujeme využít zvolené techniky. Také se blíže dotkneme využití verbální a nonverbální komunikace a ukážeme si rozdíly mezi jednotlivými pracovními pozicemi.

Pomůcka bude zpracována primárně pro pozici hlídače (pracovníka fyzické ostrahy).

6.1 Modelová situace pro pozici hlídače

Hlídač provádí rutinní obchůzku po objektu, brzy ovšem naráží na muže, který na pozemku nemá co dělat a zmateně se pohybuje po okolí. Pracovník PKB se k němu pomalu přibližuje a říká: „Stůjte, jste na soukromém pozemku.“

V této chvíli máme čtyři základní možnosti, které mohou nastat. Všechny vycházejí s případné spolupráce, či nespolečné spolupráce podezřelého.

6.1.1 Možnost 1: Zadržovaný spolupracuje.

První možností, která v předchozí situaci může nastat je spolupráce podezřelého. V takovém případě můžeme předpokládat, že se dostal do střeženého prostoru náhodou bez jiných vedlejších úmyslů.

Muž na výzvy našeho hlídače reaguje pozdvíženýma rukama, aby ukázal, že není ozbrojen a omlouvá se: „Promiňte, nevěděl jsem to. Zabloudil jsem.“. Hlídač k muži opatrně přistupuje a sebejistým hlasem jej žádá, aby opustil střežený prostor, přičemž mu poskytuje doprovod k nejbližšímu východu.



Obrázek 110 Slovní zadržení podezřelého



Obrázek 111 Odvádění podezřelého

6.1.1.1 Rozbor situace

Na celou situaci se nyní podíváme blíže a vysvětlíme si základní postupy v tomto specifickém případě. Vzhledem k faktu, že podezřelý se po objektu pohyboval zmateně, mohl hlídač předpokládat, že se nejedná o narušitele s jasným cílem, přesto postupoval ostražitě a přibližoval se pomalu, připraven zneškodnit možný odpor. K němu ovšem v této situaci nedošlo a ukázalo se že, muž se do objektu dostal náhodou. Hlídač jej správně zadržel pomocí fráze: „ Stůjte, jste na soukromém pozemku.“ a vzhledem k faktu že situace dále negradovala, bylo možné zadrženého odvést k nejbližšímu východu formou doprovodu. Vzhledem k této konkrétní situaci, kdy nedošlo k poškození majetku, ani k jeho pokusu není nutné informovat PČR, to není ovšem pravidlem. Dá se tvrdit, že to není nutné ve většině případů, kdy zadržený spolupracuje.

6.1.2 Možnost 2: Zadržený nespolupracuje, ale neútočí.

Druhou možností jakou se situace může vyvíjet je nespolupráce podezřelého, ovšem bez útoku. V těchto případech se již podezřelý v objektu vyskytuje za určitým cílem a je tedy pevně rozhodnut pro toto jednání.

Muž na výzvu hlídače reaguje útekem, hlídač se mu pokouší zamezit v útěku svým vlastním tělem, ten se ovšem nakonec vydává na opačnou stranu. Pracovník PKB jej tedy pronásleduje, když už jej dohání, tak se narušitel pevně chytí stromu aby, jej nebylo možné zadržet. Hlídač přicházejíc k muži, říká:“Pusťte se toho stromu, jste na soukromém pozemku.“ Ten ovšem výzvy nereaguje a je tedy nutné aby pracovník PKB přistoupil k méně intenzivním fyzickým technikám, aby odpor narušitele zlomil. Po celou dobu

techniky hlídač muže informuje, co se s ním bude dále dít (při provádění samotné techniky: „Lehněte si.“, „Otočte se na bok.“, „Vstaňte.“ a také při nasazení odváděcí techniky: „Ted' Vás odvedu k východu.“).



Obrázek 112 Podezřelý klade pasivní odpor



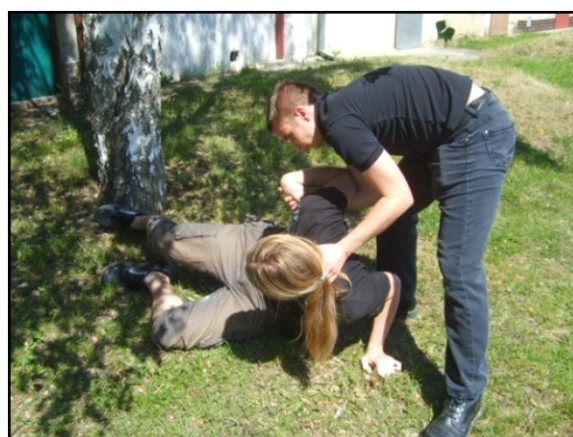
Obrázek 113 Zneškodnění pasivního odporu



Obrázek 114 Položení podezřelého



Obrázek 115 Zadržovací páka



Obrázek 116 Postavení podezřelého



Obrázek 117 Odváděcí páka

6.1.2.1 Rozbor situace

Pokud si opět rozebereme situaci. Muž na výzvu hlídače zareagoval pokusem o útěk, zde ovšem se ovšem hlídač správně pokusil muži zastoupit cestu. Ten ovšem reagoval útekem na opačnou stranu, směrem od hlídače. Vzhledem k faktu, že ten byl v dobré fyzické kondici, brzy muže dohnal. Narušitel ovšem reagoval pevným chycením se blízkého stromu, aby zabránil ve svém zadržení, nebo případném odvedení. Ani v této chvíli nereagoval na výzvu pracovníka PKB, aby se stromu pustil. Bylo tedy nutné tento odpor eliminovat za pomoci středně intenzivních technik zadržení (kde můžeme zařadit techniky fyzické s menší intenzitou). Po celou dobu zákroku informoval zadrženého o faktech, co provedl a co se s ním bude dále dít. V tomto konkrétním případě, vzhledem k průběhu celé situace by již PČR byla volána, ale není to pravidlem. Statisticky je potřeba volat policii v případech kdy zadržený nespolupracuje, ale neútočí asi 50%.

6.1.3 Možnost 3: Zadržený nespolupracuje a útočí beze zbraně

Třetí možnost, jakým směrem se průběh celé situace může vydat, je útok ze strany podezřelého. Stejně jako u předchozího řešení situace, je podezřelý v objektu s určitým cílem, a je pevně rozhodnut pro své jednání. Situace se ovšem liší v tom, že podezřelý je již blízko svého cíle, popřípadě jej dosáhl a snaží se z objektu zmizet. Celá situace vyžaduje již využití vyšší intenzity technik a zpravidla se zde nevyhneme technikám aktivní obrany, pák apod.

Narušitel se po výzvě hlídače začne beze slov přibližovat. Ten jej znovu upozorní, aby se zastavil slovy: "Stůjte, nepřibližujte se nebo zavolám policii", brzy se ovšem muž přiblíží příliš a naruší osobní prostor pracovníka, ten pomocí natažené ruky a ústupu se snaží získat zpět svůj prostor a hlídač opět muže upozorní: „Nepřibližujte se, odejděte prosím“. V té chvíli ovšem útočník vyráží do útoku pěstí. Hlídač útok zneškodní, způsobem, jenž byl popsán ve třetí kapitole a následně útočníka zadrží technikou pro krátkodobé zadržení, v této chvíli již zavolá PČR. Útočníka za pomoci tlaku na páce postaví a přejde do odváděcí páky, po celou dobu zákroku informuje zadrženého, co provedl a co se s ním bude dále dít (např.: V průběhu samotné techniky: „Lehněte si“, „Otočte se.“, „Postavte se.“ apod. tak i při samotném odvádění: „Odvedu Vás k východu a předám Vás policii. Vnikl jste na soukromý pozemek a pak mě ještě napadl.“). Odvede jej k vstupu do objektu, kde zadrženého opět položí a nasadí dlouhodobou zadržovací páku. V této chvíli už vyčkává příjezdu PČR.



Obrázek 118 Zmaření útoku -navolnění



Obrázek 119 Podmet



Obrázek 120 Zadržovací páka



Obrázek 121 Postavení podezřelého



Obrázek 122 Odváděcí páka

6.1.3.1 Rozbor situace

Podíváme se na situaci opět a chování hlídače blíže, všimneme si, že při počátku konfliktní situace, před tím než vygradovala, správně se snažil udržet svůj osobní prostor. Zvolená technika byla adekvátní, kdy ustoupil a již byl postojem připravený na útok. Pokud se podíváme na zneškodnění samotného útoku, opět bylo jednání pracovníka

adekvátní kdy za pomoci navolnění a techniky podmetu, povalil útočníka k zemi, kde ihned nasadil krátkodobou zadržovací páku. V této pozici volal PČR a podal potřebné informace o zadržení (Co se stalo? Kde se to stalo? Kdo byl zadržen? Došlo-li k nějakému zranění? A případně odpovídá na další otázky, například ohledně místa předání zadrženého). Následně přešel do odváděcí páky a zde opět útočníka zadržel tentokrát formou dlouhodobé páky (vzhledem k absenci poutacích prostředků ve výkonu služby) a čekal na příjezd policie. Ve většině případů kdy dojde k napadení pracovníka PKB se již volá PČR.

6.1.4 Možnost 4.:Zadržený nespolupracuje a útočí se zbraní

Čtvrtou a poslední možností je útok zadrženého se zbraní. Tato situace je již z hlediska použitých technik velice intenzivní a nebezpečná.

Narušitel se po výzvě začne přibližovat k hlídači, ten jej opět upozorní, aby se zastavil: „Stůjte, jste na soukromém pozemku“. V té chvíli ovšem muž vytahuje nůž a začne útočit proti pracovníkovi PKB. Ten ovšem hbitě reaguje a pomocí technik aktivní obrany (navolnění, v tomto případě nelépe opakované) zaměstná útočníka natolik, aby mohl, přejít k technice podmetu a následnému zadržení. Po celou dobu zákroku udržuje kontrolu nad útočníkem a jeho zbraní. Na zemi v zadržovací páce dojde již k ozbrojení útočníka a hlídač volá PČR. Po celou dobu zákroku jej opět informuje o tom, co se s ním bude dít a co provedl. (např.: V průběhu samotné techniky: „Lehněte si.“, „Otočte se.“, „Postavte se.“ apod. tak i při samotném odvádění: „Odvedu Vás k východu, kde vás předám policii, protože jste pronikl na soukromí pozemek, nedbal mých výzev a následně mě napadl.“).



Obrázek 123 Ozbrojený podezřelý



Obrázek 124 Ozbrojený podezřelý - detail



Obrázek 125 Blok útoku



Obrázek 126 Kontrola a navolnění



Obrázek 127 Položení podezřelého



Obrázek 128 Zadržovací páka



Obrázek 129 Dochází k upuštění nože



Obrázek 130 Zadržovací páka - detail

6.1.4.1 Rozbor situace

Rozebereme-li si tento poslední případ, který může nastat (a nepočítáme-li útok palnou zbraní, který je velice specifický a těžce se posuzuje) hlídač se opět snažil vymezit svůj osobní prostor. Na tuto výzvu ovšem narušitel vytáhl nůž a začal útočit proti hlídači, ten správně za pomoc technik aktivní obrany opakovaně zasadil útočnickovy navolňovací úder na různá místa, aby „zaměstnal hlavu“ útočnicka, v této chvíli již nebyl problém, povalit, jej pomocí podmetu, který je pro takové situace vhodný, neboť se jedná o snadno naučitelnou techniku. Zde byla nasazena zadržovací páka, kdy při její dostatečné intenzitě dojde k odzbrojení nože. Vzhledem k faktu, že se v situaci profesní obrany vyskytl nůž, bylo již nutné volat PČR, neboť se jedná o velice rizikový stav, kdy již jde o život.

6.2 Verbální a nonverbální komunikace

S pohledu komunikace jsou si všechny výše zmíněné situace velice podobné.

Podíváme-li se na verbální komunikaci, je vždy nutné se zadrženým komunikovat a oznámit mu čeho se dopustil a co se s ním bude dít dál (např. „Stůjte, jste na soukromém pozemku“, „Stůjte nebo zavolám policii“, „Teď Vás odvedu k východu“, „Teď Vás předám policii“ a také v průběhu samotného procesu zadržení „Na břicho“, „Otočte se na bok“ apod.). Volíme autoritativní, sebevědomý, ovšem nikoliv agresivní nebo arogantní tón řeči.

S pohledu nonverbální komunikace musí pracovník PKB působit jako autorita, je tedy žádoucí sebevědomí postoj, rovná záda i ramena. V případě hrozícího útoku využívat „volný bojový postoj“, nebo s rukama dlaněmi směrem k případnému útočnickovi, abychom mohli zneškodnit potenciální příchozí útok. Není ovšem žádoucí např. boxerský gard, neboť působí příliš agresivním dojmem. V případě odvádění formou doprovodu je možný také lehký dotek například na rameni zadrženého nebo jej instruovat pohybem ruky naznačujícím směr k východu ze střeženého prostoru.

6.3 Rozdíly v zadržení mezi pracovními pozicemi pracovníků PKB

6.3.1 Vyhazovač (Bouncer)

Pozice vyhazovače je v naší republice nedocenená a v některých případech hanlivá. Ovšem s pohledu zahraničních států se jedná o prestižní pracovní místo, které je vyhledávané.

Techniky, které pracovník PKB na pozici bouncera používá, jsou více směřovány k odvedení zadrženého. Nedochozí zde tedy ve většině případů k nasazení dlouhodobých, respektive krátkodobých zadržovacích technik.

Tato skutečnost plyne z pracovních povinností pracovníka, kdy nedochází ve srovnání s hlídačem k narušení objektu.

6.3.2 Vrátný

Zde prováděné techniky i postupy v případě, kdy vrátný již opustil svůj prostor, jsou velice podobné jako u pozice hlídače.

6.3.3 Bodyguard

V případě bodyguarda není zadržení prioritou, důležité je udržet v bezpečí VIP osobu. Ovšem v případě kdy již k zadržení dojde, je nutné tyto techniky provádět co nejvíce skrytě.

6.3.4 Zásahová jednotka DPPC

Techniky, jež provádí zásahová jednotka DPPC, co se komunikace týče (jak verbální, tak i nonverbální) jsou „agresivnější“, neboť je důležité si udržet kontrolu a autoritu nad zadržovaným. S pohledu fyzických technik jsou na této pozici velice často používána pouta, kdy člen zásahové jednotky může zadrženého připoutat i k okolním objektům.

ZÁVĚR

Vedle prevence je zadržení jednou z hlavních náplní práce pracovníků PKB. Samotný proces je složen ze 4 částí (počátek, zadržení, odvedení, předání). Na rozdíl od složek policie nebo jiných státních orgánů pracuje pracovník PKB pod neustálým dozorem ze strany svého okolí. Právě tento dozor spolu s ostatními vlivy kladou velké nároky na správnou volbu intenzity použitých technik.

Volba intenzity a samotných technik je samozřejmě závislá na spolupráci podezřelého, zda nedělá přílišné problémy. Rozlišujeme 3 stavy, které jsou specifické a volbu technik ovlivní (zadržený spolupracuje; nespolupracuje, ale neútočí; nespolupracuje a útočí).

V případě, že zadržený spolupracuje, neuchylujeme se k fyzickým technikám, je to zbytečné. K zadržení využíváme prostředků verbální komunikace (např. nařízení) a odvádění zadrženého je zpravidla prováděno formou doprovodu.

Pokud zadržený nespolupracuje, ale neútočí, je často již nutná fyzická technika o slabší intenzitě, protože je nutné zlomit pasivní odpor podezřelého, v těchto případech se totiž bude snažit zůstat na svém místě. Před nasazením techniky si ovšem pokusíme vydobýt kontrolu nad situací použitím „slovní hrozby“. Odvádění je již ve většině případů prováděno za pomoci volnějších pákových technik, které nám umožňují přidat na intenzitě, pokud zadržený začne dělat problémy.

Nejhorší případ, který nás může potkat, je, když zadržený nespolupracuje a útočí (pokud je útok veden zbraní, všechny techniky jsou intenzivnější). Zde se bohužel nevyhneme užití technik aktivní obrany k zneškodnění útoku a fyzických technik zadržení. Techniky se v tomto případě vyznačují vysokou intenzitou.

Není možné na problematiku pohlížet pouze s pohledu technického, musíme si totiž uvědomit, že zákrok provádí člověk a proto může být silně ovlivněn psychologickým nebo emocionálním rozpoložením pracovníka. Některé s těchto vlivů není možné úplně odbourat, jejich vliv jde pouze omezit (např. stres).

Na začátku práce jsme si vytyčili dvě hypotézy, na něž si v této chvíli najdeme odpověď. První hypotézou je, že zadržení se bude převážně dotýkat pracovních pozic hlídače, popřípadě vrátného. Vzhledem k výsledkům polootevřené ankety můžeme tuto hypotézu potvrdit. Druhou hypotézou, je otázka ohledně dostatečnosti výcviku. Co se

fyzických, psychických a komunikačních schopností týče. Ze šetření vychází, že většina dotázaných je s fyzickým tréninkem spokojena, co se týče psychické přípravy (tedy nácviku modelových situací apod.) zde je procento spokojenosti tak 50/50, s čehož můžeme usoudit, že je ještě co zlepšovat a v poslední řadě se podíváme na komunikaci. Co jsme se prozatím setkali, ať již z rozhovorů se zaměstnanci bezpečnostních agentur, či z odpovědí v anketě je tato problematika velice podceňována a je tedy nedostatečně řešena. Což by mohlo být námětem další práce, či výzkumu.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

Beside prevention, apprehension is the most important task which PKB workers have. The process itself includes 4 parts: beginning, apprehension, escort, handing over. Unlike the police, the PKB worker works under incessant supervision of his surroundings. This supervision and the other influences emphasize on the best choice of the used techniques.

The choice of intensity and techniques depends on amount of cooperation of the suspect. We can make out three states, which are specific and influence the choice of technique (the suspect cooperate, the suspect does not cooperate but does not attack, the suspect does not cooperate and does attack).

We do not use any physical techniques in the case, that suspect cooperate. It is not necessary. We use verbal communication (command) to apprehend the suspect and we make the suspect go with us.

If the suspect does not cooperate, but do not attack, we use physical technique, which is less intensive. We need to break the suspect's passive resistance. In cases like this, the suspect does not want to move. We try to gain control over the situation using verbal threat before we use techniques. Lever techniques can help us with escorting the suspect. These techniques allow us to increase the intensity in case the suspect makes any troubles.

In case the suspect does not cooperate and does attack the situation become very difficult. We can not avoid using active defence techniques to disable the attacker and physical apprehension techniques, especially when the suspect attacks with a weapon. Used techniques are highly intensive.

We can not look at this problematic only technically. We have to take into account the fact, that the man, who performs this apprehension can be physically or emotionally influenced. It is not possible to fully eliminate some of these influences (stress).

We had two hypothesis at the beginning and I would like to solve them now. The first one states, that only watchmen and gatekeepers perform apprehension. The second one deals with additional training which concentrates on physical, psychical and communication abilities.

My research shows that most of the respondents are satisfied with the physical training. Half of them are satisfied with the psychical practice (practicing the model situations) which shows, that this part can be improved.

Security workers do not consider communication practice to be important. This part of training is strongly underestimated. This issue could be theme for another research.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy

- [1.] SÝKORA, Miloslav. *Psychologie ve služební činnosti strážníka obecní (městské) policie a strážného civilní bezpečnostní služby*. Vyd. 1. Ilustrace R Hrubý. Praha: Armex, 1997, 70 s. ISBN 80-902-2833-X.
- [2.] NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Nebojte se bránit*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2006, 336 s. ISBN 80-867-9543-8.
- [3.] FIRST, Robert a Aleš BLAHUT. *Sebeobrané modelové situace*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 1998, 78 s. ISBN 80-859-8188-2
- [4.] NOVOTNÝ, František. *Právo na sebeobranu*. Vyd. 1. Praha: LexisNexis CZ, 2006, 114 s. Knihovnická LexisNexis., ISBN 80-869-2010-0.
- [5.] NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Učebnice sebeobran pro každého*. Vyd. 1. Ilustrace Michael Sedláček. Praha: Victory, 1992, 358 s. ISBN 80-855-2301-9.
- [6.] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011, 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7.
- [7.] *Ottův slovník naučný nové doby*. fotoreprint pův. vyd. Praha: Argo, 1998, 1458 s. ISBN 80-718-5160-4.

Přednášky

- [8.] MALÁNÍK, Zdeněk. *Přednášky z předmětu Speciální tělesná příprava. 2000 – 2011*

WWW stránky

- [9.] Sebeobrana a trestní zákoník. NOVÁK, Matěj. *Www.jujutsu.cz* [online]. 2009 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.jujutsu.cz/jujutsu/sebeobrana-a-trestni-zakonik>
- [10.] Krajiní nouze. *MujGLOCK.com* [online]. 2009 [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.mujglock.com/krajni-nouze.html>
- [11.] KOHOUTEK, Rudolf. *Nonverbální komunikace. Rudolf Kohoutek Blog* [online]. 2008 [cit. 2012-05-05]. Dostupné z: <http://rudolfkohoutek.blog.cz/0912/nonverbalni-komunikace>
- [12.] Trestní zákoník. In: 40. 2009. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/>

[13.]Trestní řád. In: *141*. 1961. Dostupné z:
http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni_rad/

WWW stránky – obrázky

[14.]Mafiaweb.unas.cz. *Zbraně* [online]. [cit. 2012-05-10]. Dostupné z:
<http://www.mafiaweb.unas.cz/zbrane.htm>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

NO Nutná obrana

KN Krajní nouze

PKB Průmysl komerční bezpečnosti

SBA Soukromá bezpečnostní agentura

OC Oleoresin capsicum

DPPC Dohledové a poplachové přijímací centrum

VIP Velmi důležitá osoba

CCTV Uzavřený kamerový systém

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Odvádění spolupracujícího zadržného	27
Obrázek 2 Podezřelý se drží stromu	28
Obrázek 3 Zneškodnění pasivního odporu	28
Obrázek 4 Položení podezřelého	29
Obrázek 5 Dlouhodobá zadržovací páka	29
Obrázek 6 Poutání krok 1	29
Obrázek 7 Poutání krok 2	29
Obrázek 8 Odváděcí páka var. 1	29
Obrázek 9 Odváděcí páka var. 2	29
Obrázek 10 Zadržovací páka s pouty.....	30
Obrázek 11 Zadržovací páka s pouty - detail	30
Obrázek 12 Krátkodobá zadržovací.....	30
Obrázek 13 Dlouhodobá zadržovací páka	30
Obrázek 14 Krátkodobá zadržovací páka var. 2	31
Obrázek 15 Odváděcí technika var. 1	31
Obrázek 16 Odváděcí technika var. 2	31
Obrázek 17 Přímý kop	32
Obrázek 18 Zachycení kopu	32
Obrázek 19 Povalení útočnicka	32
Obrázek 20 Odhození útočnickovi nohy	32
Obrázek 21 Obloukový kop.....	33
Obrázek 22 Zachycení kopu a podmet	33
Obrázek 23 Přímý úder – zneškodnění a navolnění	34
Obrázek 24 Podmet.....	34
Obrázek 25 Úhyb obloukovému úderu	34
Obrázek 26 Podmet.....	34
Obrázek 27 Úder loktem.....	35
Obrázek 28 Podmet.....	35
Obrázek 29 Uchopení za ruku	37
Obrázek 30 Průběh použité techniky	37
Obrázek 31 Páka na zápěstí	37
Obrázek 32 Uchopení za oděv	38

Obrázek 33 Navolnění	38
Obrázek 34 Nasazení páky	38
Obrázek 35 Páka na zápěstí	38
Obrázek 36 Kravata z boku	39
Obrázek 37 Navolnění	39
Obrázek 38 Přidržení nohy a vychýlení.....	39
Obrázek 39 Dokončení techniky.....	39
Obrázek 40 Kravata zezadu	39
Obrázek 41 Navolnění	39
Obrázek 42 Uvolnění krevního oběhu	40
Obrázek 43 Vyproštění s nasazením páky	40
Obrázek 44 Páka na zápěstí	40
Obrázek 45 Škrčení jednou rukou	41
Obrázek 46 Vyproštění ze škrčení	41
Obrázek 47 Škrčení oběma rukama	41
Obrázek 48 Navolnění	41
Obrázek 49 Provedení techniky	41
Obrázek 50 Druhé navolnění loktem	41
Obrázek 51 Držení s přední sféry 1.	42
Obrázek 52 Navolnění	42
Obrázek 53 Tlak na nos a zavrácení hlavy	43
Obrázek 54 Dokončení techniky.....	43
Obrázek 55 Uchopení s přední sféry 2.....	43
Obrázek 56 Navolnění	43
Obrázek 57 Příprava k odstrčení.....	43
Obrázek 58 Odstrčení	43
Obrázek 59 Držení ze zadní sféry 2	44
Obrázek 60 Přehoz 1. krok	44
Obrázek 61 Přehoz 2. krok	44
Obrázek 62 Zadržovací páka	44
Obrázek 63 Držení ze zadní sféry 2	45
Obrázek 64 Páka na malíček - detail	45
Obrázek 65 Páka na malíček.....	45

Obrázek 66 Vedení zadržného	45
Obrázek 67 Útok nožem - blok	46
Obrázek 68 útok nožem - blok	46
Obrázek 69 Kontrola a navolnění	46
Obrázek 70 Stržení útočnicka	46
Obrázek 71 Páka na loket	47
Obrázek 72 Páka na loket - odzbrojení	47
Obrázek 73 Hrozba obuškem	47
Obrázek 74 Navolnění	47
Obrázek 75 Využití obušku proti útočnickovi	48
Obrázek 76 Páka na krk	48
Obrázek 77 Zadržovací páka	48
Obrázek 78 Navolnění	48
Obrázek 79 Podmet	48
Obrázek 80 Zadržovací páka	49
Obrázek 81 Boxer	49
Obrázek 82 Poutání krok 1.	50
Obrázek 83 Poutání krok 2.	50
Obrázek 84 Poutání krok 3.	51
Obrázek 85 Podezřelý se drží stromu	51
Obrázek 86 Zneškodnění pasivního odporu	51
Obrázek 87 Položení podezřelého	51
Obrázek 88 Zadržovací páka	51
Obrázek 89 Poutání krok 1.	52
Obrázek 90 Poutání krok 2.	52
Obrázek 91 Zneškodnění útoku	52
Obrázek 92 Podmet	52
Obrázek 93 Páka na zápěstí	52
Obrázek 94 Převalení útočnicka	52
Obrázek 95 Zadržovací páka - detail	53
Obrázek 96 Zadržovací páka	53
Obrázek 97 Poutání krok 1.	53
Obrázek 98 Poutání krok 2.	53

Obrázek 99 Páka na krk	53
Obrázek 100 Graf otázka 1.	64
Obrázek 101 Graf otázka 2.	65
Obrázek 102 Graf otázka 3.	65
Obrázek 103 Graf otázka 4.	66
Obrázek 104 Graf otázka 5.	67
Obrázek 105 Graf otázka 6.	67
Obrázek 106 Graf otázka 7.	68
Obrázek 107 Graf otázka 8.	69
Obrázek 108 Graf otázka 9.	69
Obrázek 109 Graf otázka 11.	70
Obrázek 110 Slovní zadržení podezřelého	73
Obrázek 111 Odvádění podezřelého	73
Obrázek 112 Podezřelý klade pasivní odpor	74
Obrázek 113 Zneškodnění pasivního odporu	74
Obrázek 114 Položení podezřelého	74
Obrázek 115 Zadržovací páka	74
Obrázek 116 Postavení podezřelého	74
Obrázek 117 Odváděcí páka	74
Obrázek 118 Zmaření útoku - navolnění	76
Obrázek 119 Podmet.....	76
Obrázek 120 zadržovací páka	76
Obrázek 121 Postavení podezřelého	76
Obrázek 122 Odváděcí páka	76
Obrázek 123 Ozbrojený podezřelý	77
Obrázek 124 Ozbrojený podezřelý - detail	77
Obrázek 125 Blok útoku	78
Obrázek 126 Kontrola a navolnění	78
Obrázek 127 Položení podezřelého	78
Obrázek 128 Zadržovací páka	78
Obrázek 129 Dochází k upuštění nože	78
Obrázek 130 Zadržovací páka - detail	78

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Srovnání NO a KN [10.].....	16
Tabulka 2 Škála intenzity zadržené	26

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

1. Jste muž nebo žena?
 - a. Muž
 - b. Žena
2. Pracovní pozice
 - a. Pracovník fyzické ostrahy
 - b. Zásahová jednotka DPPC
 - c. Manažerská pozice
 - d. Jiné
3. Dostali jste se někdy do situace, kdy bylo nutné zadržet narušitele (útočníka)
 - a. Ano
 - b. Ne
4. Jednalo se podle vás o zákrok o patřičné intenzitě?
 - a. Ano
 - b. Ne (proč?)
5. Jednalo se o:
 - a. Narušitele objektu
 - b. Fyzické napadení
 - c. Jiné (jaké?).....
6. Kolikrát jste byl nucen/a zadržet osobu při výkonu své práce
 - a. Nikdy
 - b. 1
 - c. 2-5
 - d. 6-10
 - e. Více
7. Přibližte nám průběh posledního zadržení:
 - a. Došlo k verbálnímu napadení ze strany útočníka
 - b. Došlo k fyzickému napadení ze strany útočníka
 - c. Musel/a jste využít technik aktivní obrany (navolnění apod.)
 - d. Byla volána PČR, nebo jiný státní orgán
 - e. Zadržený spolupracoval
 - f. Zadržený nespolupracoval, ale neútočil
 - g. K zadržení jste využil/a komunikačních prostředků
 - h. K zadržení jste využil/a fyzické techniky

8. Považujete trénink pracovníků průmyslu komerční bezpečnosti v této problematice za dostatečný?
- a. Ano
 - b. Ne (Proč?).....
9. Považujete psychickou přípravu na tyto situace za dostatečnou? (modelové situace, dostatečně intenzivní nácviky apod.)
- a. Ano
 - b. Ne (Proč?).....
10. Máte nějaké návrhy pro zlepšení situace?
-
11. Postrádáte metodickou pomůcku, která by usnadnila určení intenzity zadržovacích technik (jaké techniky volit, za jaké situace apod.)?
- a. Ano
 - b. Ne (Proč?).....